ORVOSKARI HIRMONDÓ

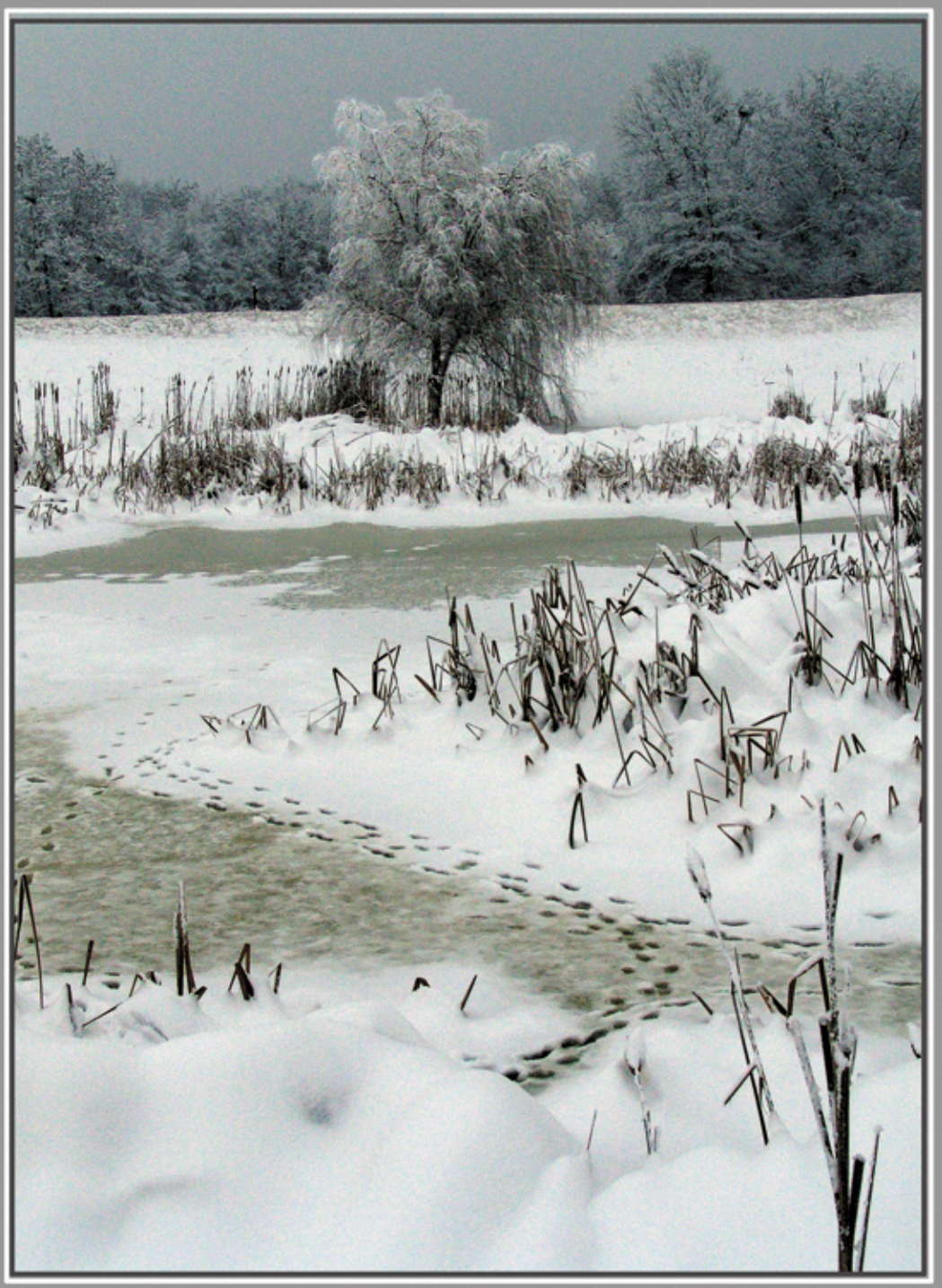

Pécs, 2010. január-február

TARTALOM

A PTE ÁOK Tanácsának ülése

A Doktori Tanács ülése *(Fischer Emil)*

Habilitációs eljárások engedélyezése

A TDK dékáni pályázatának eredményei – 2009 *(Balogh Péter)*

Tájékoztató a PTE Klinikai Központ és a Baranya Megyei Kórház közötti integrációról *(Kollár Lajos)*

Köszöntő Bauer Miklós professzor születésnapján *(Gerlinger Imre)*

SPECT/CT a klinikai gyakorlatban *(Zámbó Katalin)*

KITÜNTETÉSEK:
Szent-Györgyi Albert-díj – **Dóczi Tamás**
Gömöri Pál-díj – **Koller Ákos**
Pro Diabetologia Paediatrica Quinque Ecclesiensis díj: **Szabó Ilona**
Farkas Tibor emlékplakett – **Szigeti András**
„Young Researcher Grant" – **Mazák István**

Tudomány és Tea *(Budán Ferenc)*

„Az ártatlanság elvesztése" után *(Varga József)*

Pátosz – Nosztalgia *(Benedek Andrea)*

Irodalmi összeállítás *(Kiss Tamás)*

Négyes jubileum a Gyermekklinikán *(Erhardt Éva)*

Agykutatók nemzetközi kongresszusa *(Tóth Krisztián)*

RÖVIDEN: Jogorvoslap-konferencia; XIV. Magyar Gyógyszerészkongresszus; III. Európai migrációs és etnikai kisebbségi egészségügyi konferencia; Japánban jártunk; Beszámoló a MAÁSZT XIII. kongresszusáról

Schneider Imre – Sebők Béla – Harangi Ferenc: Atopiás dermatitis *(Mózsik Gyula)*

■

Intézeti, klinikai hírek

■

Tudományos közlemények

■

Sajtószemle

Középen: Ősz és tél. Miklovics Zoltán és Sebők Béla fényképei.

Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsának ülése

2009. december 9.

1. Egyetemi tanári pályázatok véleményezése

A tanács az egyetemi tanári pályázatokat az alábbi szavazateredményekkel továbbítja a szenátus felé.

	Igen	Nem	Tartózkodás
Dr. Berki Tímea Immunológiai és Biotechnológiai Intézet	83	0	0
ifj. Dr. Gallyas Ferenc Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet	82	1	0
Dr. Illés Zsolt Neurológiai Klinika	83	0	0
Dr. Janszky József Vladimir Neurológiai Klinika	83	0	0
Dr. Menyhei Gábor Sebészeti Tanszék	81	2	0
Dr. Pethő Gábor Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet	82	0	1

2. Címzetes egyetemi tanári cím adományozása

Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa a címzetes egyetemi tanári pályázatot az alábbi szavazateredménnyel továbbítja a Szenátus felé.

Dr. Szentpétery András egyetemi docens	82	0	2

3. Önálló szervezeti egységek megszüntetése és
4. Önálló szervezeti egységek létrehozása

Az Integráció indokolja az átalakulást.

Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa 2 ellenszavazattal és 4 tartózkodással megszavazta a Családorvostani Intézet és III. sz. Belgyógyászati Klinika, mint önálló szervezeti egység megszüntetésére tett javaslatot.

A Tanács egyhangúlag elfogadta a Sebészeti Tanszék megszüntetésére tett javaslatot, valamint egy tartózkodás mellett elfogadta a Családorvostani Intézet az ÁOK keretein belül történő létrehozására tett javaslatot, és egyhangúlag elfogadta az Érsebészeti Tanszék önálló tanszékként történő létrehozását.

5. Nem önálló szervezeti egységek létrehozása

Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa egyhangúlag megszavazta a Patológiai Intézeten belül a Neuropatológiai-, valamint az Orális Patológiai nem önálló intézeti tanszékek létrehozására tett javaslatot.

Ugyancsak egyhangúlag megszavazta a Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikán belül a Neonatológia nem önálló intézeti tanszék létrehozására tett javaslatot.

6. A PTE ÁOK SZMSZ módosítása.

Kizárólag az előző napirendekben megszavazottak átvezetéséről van szó.

PTE ORVOSKARI HÍRMONDÓ

Felelős szerkesztő: Barthó Loránd, Decsi Tamás
Olvasószerkesztő: Hollósy Tibor
Tördelőszerkesztő: Babarciné Stettner Lenke
A szerkesztőség címe: PTE Általános Orvostudományi Kar Sajtóirodája, 7624 Pécs, Szigeti út 12.
Tel.: 536-116. E-mail: hirmondo@aok.pte.hu

■ HU ISSN 1586-1031 ■ Elektronikus publikáció: www.aok.pte.hu/hirmondo ■ HU ISSN 1586-1295

■

Nyomtatta a PTE ÁOK Nyomdája. Vezető: Ollmann Ágnes

■

A címlapon Barthó Loránd fényképe. A hátsó borítón Zámbó Katalin: SPECT/CT a klinikai gyakorlatban c. írásának ábraanyaga (lásd még 11. oldal).

Az ÁOK Tanácsa egy tartózkodással megszavazta a PTE ÁOK SZMSZ módosítására tett javaslatot.
7. Javalat a 2010/2011-es tanév költségtérítéses képzés tandíjának összegére

A Kari Tanács elfogadta a költségtérítéses képzések összegét, valamint
8. Egyhangúlag megszavazta a PTE ÁOK külső szakképző helyek akkreditációjára tett javaslatot.

A Doktori Tanács ülése

2009. november 30.

1. Aktuális ügyek

1/a Állami ösztöndíjas PhD-hallgatók ügyei

Bíró Ildikó III. éves Phd-hallgató (Szülészeti Klinika – Bionalitikai Intézet) PhD-tanulmányait 2009. november 1-jétől egyéni felkészülőként szeretné folytatni, tekintettel arra, hogy állást kapott az intézetben. Kérését a DT támogatja.

Dr. Németh Ádám III. éves Phd-hallgató (Szívgyógyászati Klinika) PhD-tanulmányait 2009. október 1-jétől egyéni felkészülőként szeretné folytatni, tekintettel arra, hogy a rezidensképzésben vesz részt. Kérését a DT támogatja.

Dr. Nagy Bernadett III. éves Phd-hallgató (Élettani Intézet) PhD-tanulmányait 2009. október 1-jétől egyéni felkészülőként szeretné folytatni tekintettel arra, hogy állást kapott az intézetben. Kérését a DT támogatja.

Dr. Lengl Orsolya I. éves Phd-hallgató (Farmakológiai Intézet) PhD-tanulmányait 2009. december 1-jétől levelezős hallgatóként szeretné folytatni. Kérését a DT támogatja.

Dr. Marton Andrea Phd-hallgatóként történő felvételét kéri dr. Komoly Sámuel egyetemi tanár 2009. október 1-jétől 2010. június 30-ig az INNODIAG Nemzetközi Technológiai Program pályázati keret terhére. Kérését a DT támogatja.

Dr. Szabó Mariann III. éves Phd-hallgató (IBI) PhD-tanulmányainak halasztását kéri 2009. december 1-jétől 2010. november 30-ig, tekintettel arra, hogy állást kapott az intézetben. Kérését a DT támogatja.

Dorn Ágnes Phd-hallgatóként történő felvételét kéri dr. Emődy Levente egyetemi tanár 2010. február 1-jétől a 33192 témaszámú OM-00037/2009 pályázati keret terhére. Kérését a DT támogatja.

Dr. Takács Ildikó III. éves Phd-hallgató (Sebészeti Oktató és Kutató Intézet) elkészítette értekezés tervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

1/b Levelezős Phd-hallgatók ügyei

Dr. Horváth Gábor (Immunológiai és Reumatológiai Klinika) levelezős hallgatóként szeretne csatlakozni a dr. Czirják László egyetemi tanár által vezetett PhD-programhoz. Kérését a DT támogatja.

Tucsek Zsuzsanna (Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet) levelezős hallgatóként szeretne csatlakozni a dr. Sümegi Balázs egyetemi tanár által vezetett PhD-programhoz (témavezető: dr. Veres Balázs egyetemi adjunktus). Kérését a DT támogatja.

Dr. Mátrai Gábor (Sebészeti Tanszék) levelezős hallgatóként szeretne csatlakozni a dr. Rőth Erzsébet egyetemi tanár által vezetett PhD-programhoz. Kérését a DT támogatja.

Dr. Bruszt Kitti (jelenleg Szekszárd – majd Mecsek Pharma) levelezős hallgatóként szeretne csatlakozni a dr. Tóth Kálmán egyetemi tanár által vezetett PhD-programhoz. Kérését a DT támogatja. A képzési költség mértékének megállapítására később kerül sor.

Kálmán Nikoletta (Mecsek Pharma) levelezős hallgatóként szeretne csatlakozni a dr. Sümegi Balázs egyetemi tanár által vezetett PhD- programhoz. Témavezető: dr. Veres Balázs. Kérését a DT támogatja. A képzési költség mértékének megállapítására később kerül sor.

Dr. Farkas Bálint levelezős hallgató (Szülészeti Klinika – Mozgásszervi Sebészeti Klinika) elkészítette értekezés tervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

1/c Egyéni felkészülők ügyei

Dr. Tamaskó Mónika egyéni felkészülő (Kaposvár) PhD-tanulmányait az Egészségtudományi Karon folytatja.

Dr. Peti Mihály Attila egyéni felkészülő (Laboratóriumi Medicina Intézet) kettős témavezetésének kérése: Dr. Bajnok László egyetemi docens mellett dr. Kovács L. Gábor egyetemi tanár. Kérését a DT támogatja.

Dr. Koreny Tamás egyéni felkészülő (Mozgásszervi Sebészeti Intézet) témavezetőjeként Dr. Vermes Csaba egyetemi tanársegédet kéri megjelölni dr. Bellyei Árpád egyetemi tanár, programvezető. Kérését a DT támogatja.

Dr. Horváth Gabriella egyéni felkészülő (Anatómiai Intézet) kettős témavezetésének kérése: dr. Csernus Valér egyetemi tanár mellett dr. Reglődi Dóra egyetemi docens. Kérését a DT támogatja.

Dr. Kenyeres Péter egyéni felkészülő (I. sz. Belklinika) elkészítette értekezés tervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság kijelölése megtörtént.

Fittler András egyéni felkészülő (Gyógyszerészeti Intézet) elkészítette értekezés tervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Farkasfalvi Klára egyéni felkészülő (Szívgyógyászati Klinika) elkészítette értekezés tervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Kónyi Attila egyéni felkészülő (Szívgyógyászati Klinika) elkészítette értekezés tervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Ajtay Zénó egyéni felkészülő (Szívgyógyászati Klinika) elkészítette értekezés tervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Fekete Zsuzsanna egyéni felkészülő (Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet – Orvosi Biológiai Intézet) elkészítette értekezés tervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Kövesdi Erzsébet egyéni felkészülő (Idegsebészeti Klinika) elkészítette értekezés tervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Czeiter Endre egyéni felkészülő (Anatómiai Intézet - Idegsebészeti Klinika) elkészítette értekezés tervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Szigeti Nóra egyéni felkészülő (II. sz. Belklinika) elkészítette értekezés tervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Lakner Lilla egyéni felkészülő (Szombathely – Orvosi Genetikai Intézet) PhD-szigorlata 2009. szeptember 22-én summa cum laude eredménnyel megtörtént.

Dr. Bartha Éva egyéni felkészülő (I. sz. Belklinika) PhD-szigorlata 2009. szeptember 24-én cum laude eredménnyel megtörtént.

Bognár Balázs egyéni felkészülő (Szerves- és Gyógyszerkémiai Intézet) PhD-szigorlata 2009. szeptember 29-én summa cum laude eredménnyel megtörtént. Az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Papp András egyéni felkészülő (Sebészeti Klinika) PhD-szigorlata 2009. október 19-én summa cum laude eredménnyel megtörtént.

Dr. Tárnok András egyéni felkészülő (Gyermekklinika) PhD-szigorlata 2009. október 21-én summa cum laude eredménnyel megtörtént.

Dr. Tészás Alexandra egyéni felkészülő (Orvosi Genetikai Intézet) PhD szigorlata 2009. november 5-én summa cum laude eredménnyel megtörtént.

Dr. Juhász Árpád egyéni felkészülő (Székesfehérvár – SOKI) PhD-szigorlata 2009. november 9-én summa cum laude eredménnyel megtörtént.

Radnai Balázs egyéni felkészülő (Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet) PhD-szigorlata 2009. november 10-én summa cum laude eredménnyel megtörtént.

Dr. Csejtei András egyéni felkészülő (Szombathely – Orvosi Népegészségtani Intézet) PhD-szigorlata 2009. november 20-án summa cum laude eredménnyel megtörtént.

Varjas Tímea egyéni felkészülő (Orvosi Népegészségtani Intézet) PhD-szigorlata 2009. november 20-án summa cum laude eredménnyel megtörtént.

Dr. Subhamay Ghosh egyéni felkészülő (AITI – SOKI) PhD-szigorlata 2009. november 26-án summa cum laude eredménnyel megtörtént. Az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Degrell Péter egyéni felkészülő (II. sz. Belgyógyászati Klinika – Nephrológiai Centrum) értekezésének védése 2009. szeptember 15-én 96%-os eredménnyel megtörtént. A DT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD cím odaítélését.

Dr. Kovács Krisztina egyéni felkészülő (Pathológiai Intézet) értekezésének védése 2009. szeptember 29-én 100%-os eredménnyel megtörtént. A DT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD cím odaítélését.

Dr. Bock-Marquette Ildikó egyéni felkészülő (Orvosi Genetikai Intézet) értekezésének védése 2009. október 6-án 100%-os eredménnyel megtörtént. A DT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD cím odaítélését.

Dr. Molnár Tihamér Szabolcs egyéni felkészülő (AITI – Neurológiai Klinika) értekezésének védése 2009. október 6-án 96%-os eredménnyel megtörtént. A DT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD cím odaítélését.

Dr. Sínay László egyéni felkészülő (Sebészeti Tanszék – SOKI) értekezésének védése 2009. október 19-én 100%-os eredménnyel megtörtént. A DT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD cím odaítélését.

Dr. Bokor Szilvia egyéni felkészülő (Gyermekklinika) értekezésének védése 2009. november 4-én 100%-os eredménnyel megtörtént. A DT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD cím odaítélését.

2. Egyebek

■ *Dr. Horváth Örs Péter* programvezető dr. Menyhei Gábor egyetemi docenst témavezetőként szeretné szerepeltetni a doktori programjában. A téma címe: Primér varicositas és krónikus vénás elégtelenség hátterében álló pathophysiologiai mechanizmusok kísérletes és klinikai vizsgálata. Kérését a DT támogatja.

■ *Dr. Rőth Erzsébet* programvezető dr. Menyhei Gábor egyetemi docenst témavezetőként szeretné szerepeltetni a doktori programjában. A téma címe: A műtét típusának és az érzéstelenítés módjának hatása a carotis endarteriectomia eredményeire. Kérését a DT támogatja.

■ *Dr. Emődy Levente* programvezető dr. Reuter Gábor laborvezetőt (ÁNTSZ) témavezetőként szeretné szerepeltetni a doktori programjában. A téma címe: Az enterális úton terjedő vírusok kóroki, járványügyi szerepének felderítése. Új enterális virális ágensek kimutatása, genetikai meghatározása, leírása és az állatról – emberre terjedés (zoonózis) lehetőségének vizsgálata emberben és állatokban. Kérését a DT támogatja.

■ *Dr. Melegh Béla* programvezető dr. Takács István főorvost (Miskolc) oktatóként szeretné szerepeltetni a doktori programjában. Kérését a DT támogatja.

■ *Dr. Lénárd László* egyetemi tanár PhD-kurzusként szeretné elismertetni és kreditpont beszámítását kéri a 2010. január 21-23. között megrendezésre kerülő IBRO Workshop-ot. Sikeres záróvizsga esetén 2 kreditpont beszámítását engedélyezi a DT.

■ *Dr. Varga Csaba* egyetemi docens (Orvosi Népegészségtani Intézet) PhD-kurzust szeretne hirdetni A sikeres előadás elméleti és gyakorlati alapjai címmel. A kérdésben később dönt a DT.

■ *Dr. Kellermayer Miklós* egyetemi tanár betöltötte 70. életévét. Az új programvezető kérdéséről később dönt a DT.

■ **Akkreditáció:** A MAB a doktori iskolák akkreditációját – a működési feltételek folyamatos biztosítása esetén – 2014. december 31-ig meghosszabbítja a Gyógyszertudományok D92, az Interdiszciplináris Orvostudományok D93, a Klinikai Orvostudományok D94 és az Elméleti Orvostudományok D95 Doktori Iskolák esetében.

Dr. Fischer Emil
egyetemi tanár
a PTE ÁOK Doktori Tanácsának elnöke

Habilitációs eljárások engedélyezése

2009-ben 25 habilitációs kérelem érkezett az Orvostudományi Kar Habilitációs Tanácsához (HT). A habilitációs eljárás zárt részében, 2009. október 15-i ülésén a HT értékelte a pályázatokat, és egy kivételével valamennyit alkalmasnak tartotta arra, hogy azokat szakmai bírálóknak kiadja. A bírálók az alábbiak szerint értékelték a pályázatokat. (Zárójelben a szakmai bírálók értékelése.)

Dr. Ábrahám Hajnalka, egyetemi docens, Központi Elektronmikroszkópos Laboratórium (88,8 %).
Dr. Balogh Péter, egyetemi docens, Immunológiai és Biotechnológiai Intézet (100 %).
Dr. Battyáni István, egyetemi docens, Radiológiai Klinika (95%).
Dr. Battyáni Zita, egyetemi docens, Bőrgyógyászati Klinika (95%).
Dr. Clemens Béla, osztályvezető főorvos, Kenézy Kórház, Debrecen (98%).
Dr. Gömöri Éva, egyetemi docens, Pathológiai Intézet (92,5%).
Dr. Hajtó Tibor, címzetes egyetemi tanár, Immunológiai és Biotechnológiai Intézet (92,5 %).
Dr. Jandó Gábor, egyetemi docens, Élettani Intézet (94,4%).
Dr. Karádi Oszkár, egyetemi adjunktus, Onkoterápiás Intézet (87,5%).
Dr. Késmárky Gábor, egyetemi adjunktus, I. sz. Belgyógyászati Klinika (93%).
Dr. Komócsi András, egyetemi adjunktus, Szívgyógyászati Klinika (82,5%).
Dr. Lubics Andrea, egyetemi adjunktus, Anatómiai Intézet (92%).
Dr. Mangel László, egyetemi docens, Onkoterápiás Intézet (92,5%).
Dr. Nagy Zsuzsanna, egyetemi adjunktus, I. sz. Belgyógyászati Klinika (90%).
Dr. Osváth Péter, egyetemi adjunktus, Pszichiátriai Klinika (90,8%).
Dr. Pál Endre, osztályvezető főorvos, Baranya Megyei Kórház (90,8%).
Dr. Pfund Zoltán, egyetemi adjunktus, Neurológiai Klinika (97,5%).
Dr. Reuter Gábor, laboratórium vezető, ÁNTSZ, Regionális Virológiai Laboratórium (95,5 %).
Dr. Sipos Katalin, egyetemi docens, Igazságügyi Orvostani Intézet (87,5%).
Dr. Szabados Sándor, egyetemi docens, Szívgyógyászati Klinika (99%).
Dr. Szűcs Anna, tudományos munkatárs, Országos Idegsebészeti Intézet, SE Magatartástudományi Intézet. (90%).
Dr. Várbíró Gábor, assistant professor, Sch. of Pharmacy, Keele University, UK. (90%).
Dr. Vásárhelyi Barna, tudomáyos főmunkatárs, SE, I. sz. Gyermekklinika, Bp. (100%).
Dr. Vereczkei András, egyetemi docens, I. sz. Sebészeti Klinika (98%).

A HT a 2009. november 26-i ülésén foglalkozott a bírálatokkal, és a pályázatokat 100%-os szavazati aránnyal továbbította az Egyetemi Habilitációs és Habitusvizsgáló Bizottsághoz, kérve a nyílt eljárás engedélyezését. Az EDHB december 8-i ülésén maximális támogatottsággal engedélyezte a nyílt eljárás lefolytatását.

Dr. Lázár Gyula egyetemi tanár
az ÁOK Habilitációs Tanácsának elnöke

A Tudományos Diákkör dékáni pályázatának eredményei – 2009

A 2009-es Dékáni pályamunka dolgozatok száma valamelyest ugyan elmaradt a korábbi évekéitől, de legtöbbjük színvonala jelentős minőségbéli előrelépésről tett tanúbizonyságot. Immár a TDK pályamunkákon keresztül is jól kirajzolódnak azok az intézeti-klinikai kutatási együttműködések, melyek az eredményes kutatómunka előfeltételét jelentik, ugyanakkor több, korábban a TDK munka hagyományos fellegvárainak számító intézetben a lehetségesnél gyengébb a TDK-tevékenység. Reményeink szerint a TDK tantárgy bevezetésével a dékáni pályamunkák jelentősége a tantárgy érvényességének elismerésében és az érdemjegy kialakításában tovább fokozza a hallgatók érdeklődését a pályamunka iránt, és bírálatával elősegíti a legeredményesebben dolgozó TDK-hallgatók tudományos fejlődését. Külön öröm, hogy a TDK-munkában már hagyományosan részt vevő ÁOK-s magyar és angol programban részt vevő hallgatók mellett idén a német program hallgatói *(Martin Hermans,* Laboratóriumi Medicina Intézet, témavezetők *dr. Ludány Andrea* és *dr. Kőszegi Tamás)* és a gyógyszerész szak *(Pernecker Tivadar,* Gyógyszertechnológiai és Biofarmáciai Intézet, témavezető *dr. Pál Szilárd)* is nyújtottak be dolgozatot.

A munkákban részt vevő hallgatóknak és témavezetőknek ezúton is gratulálunk, és további sikeres munkát kívánunk.

Dr. Balogh Péter
PTE ÁOK TDK elnök

Szekció	Név	Kar	Évf.	Helyezés	Cím	Intézet/Klinika
I.	Noé Renáta	ÁOK	VI.	**I. hely**	Az anyai és a magzati szérumlipidek zsírsavösszetételének összehasonlítása	Gyermekgyógyászati Klinika
I.	Burián Zsófia	ÁOK	VI.	**II. hely**	Kis anellovírusok kimutatása, követése és molekuláris elemzése gyermekektől származó különböző mintákból	Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet
I.	Zsigmond Anna	ÁOK	VI.	**III. hely**	Az anyai szérum és az anyatej zsírsavösszetétele	Gyermekgyógyászati Klinika
I.	*Genesis*	TTK Biológus MSc.	IV.		Implantációs immunológia: természetes ölősejtek (NK sejtek) összehasonlító vizsgálata sikeres illetve sikertelen mesterséges megtermékenyítésen átesett nőkben	Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet
I.	Kámán Csilla	ÁOK	VI.		Hemodializált vesebetegek L-karnitin szupplementációjának hatása a szérum foszfolipidek zsírsavösszetételére	Gyermekgyógyászati Klinika
I.	Kiss Tünde	ÁOK	VI.		Élő attenuált Klebsiella pneumoniae elleni vakcina jelölt törzsek létrehozása és karakterizálása	Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet
I.	Woth Gábor László	ÁOK	VI.		Mikropartikulumok és a súlyos szepszis	AITI, LMI
II.	**Szabó Benedek Gyula**	**ÁOK**	**VI.**	**kiemelt I. hely**	**Ellenirritációval kiváltott termális antihiperalgetikus hatás vizsgálata patkányon a nociceptív hőküszöb mérésével**	**Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet**
II.	Párniczky Andrea	ÁOK	VI.	**I. hely**	A hőmérsékletváltozás *in vitro* hatása a csirke tobozmirigy melatonin szekréciójára	Anatómiai Intézet
II.	Könnyid Krisztián	ÁOK	VI.	**II. hely**	Különleges rizikófaktor: A Sildenafil alkalmazása és a hirtelen halál közötti összefüggés	Igazságügyi Orvostani Intézet
II.	Bánki Eszter Márta	ÁOK	V.	**III. hely**	A hipofízis adenilát-cikláz aktiváló polipeptid (PACAP-38) kimutatása plazma- és anyatejmintákból	Anatómiai Intézet
II.	Csanaky Katalin Andrea	ÁOK	V.	**III. hely**	A hipofízis adenilát-cikláz aktiváló polipeptid (PACAP-38) kimutatása plazma- és anyatejmintákból	Anatómiai Intézet
II.	Bátor Anna	ÁOK	VI.		A posztkondicionálás hatása reperfúziós károsodásra	Sebészeti Tanszék
II.	Hermans, Martin	ÁOK, német prog.	VI.		Clinical Laboratory Analysis of Unusual Samples in Crohn's Disease	LMI
II.	Pernecker Tivadar	GYOSZ	V.		Hipertenzív krízis kezelésére alkalmas multipartikuláris hatóanyag-leadó rendszer tervezése és vizsgálata	Gyógyszertechnológiai és Biofarmáciai Intézet
II.	Szabad Árpád Olivér	ÁOK	VI.		Életkorfüggő eltérések a táplálékfelvétel- és testtömeg - szabályozásban	Kórélettani és Gerontológiai Intézet

III.	Fisi Viktória	ÁOK	VI.	**I. hely**	A lép marginális zóna stromális elemeinek morfogenetikai szabályzói	Immunológiai és Biotechnológiai Intézet
III.	Horváth Gábor	ÁOK	V.	**II. hely**	A korai ingergazdag környezet védőfaktor a késleltetett idegrendszeri fejlődést és retinadegenerációt okozó nátrium-glutamát kezelésekben	Anatómiai Intézet
III.	Kellermayer Zoltán	ÁOK	VI.	**III. hely**	Nyirokszövet-indukáló sejtek azonosítása immundeficiens (SCID) egerekben	Immunológiai és Biotechnológiai Intézet
III.	Hanna Sophia	ÁOK	VI.		Íz-ingerlés kiváltotta agyi aktivitásváltozás: humán fMRI vizsgálat	Élettani Intézet
III.	Miklós Zsanett Éva	ÁOK	VI.		A posztkondicionálás hatásának vizsgálata a vese iszkémia/reperfúziós károsodásaira egészséges és hiperkoleszterinémiás patkányokban	Sebészeti Oktató és Kutató Intézet
IV.	Kőszegi Edit	ÁOK	VI.	**I. hely**	Neuromyelitis optica (Devic-kór): egy régi betegség új koncepciójának komplex diagnosztikai és terápiás megközelítése	Neurológiai Klinika
IV.	Mérei Ákos	ÁOK	V.	**II. hely**	A dohányzás hatása a vesére	II. sz. Belgyógyászati Klinika
IV.	Zseli Márta	ÁOK	VI.	**III. hely**	Haemostasis aktiváció vizsgálata diffúz nagy B sejtes lymphomás betegek immunokemotherápiás kezelése során	I. sz. Belgyógyászati Klinika
IV.	Bári Boglárka (Vajdics Tímea társszerző)	ÁOK	VI.	**III. hely**	Perifériás érbetegség vizsgálata IgA-nephropathiában	II. sz. Belgyógyászati Klinika
IV.	Matyecz Mónika	ÁOK	VI.		Ételadditív anyagok gyakorisága allergiás megbetegedések hátterében a PTE Bőrgyógyászati Klinika Allergológiai Laborjában	Baranya Megyei Kórház Bőrgondozó
IV.	Pálinkás Dániel	ÁOK	VI.		Az invazív intrakraniális paraméterek változása folyadék reszuszcitáció hatására traumás koponyasérültekben	AITI
IV.	Réti Judit	ÁOK	VI.		Az aszpirin intolerancia jelentősége fül-orr-gégészeti nézőpontból	Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika
IV.	Vajdics Tímea (Bári Boglárka társszerző)	ÁOK	VI.		Cardiovascularis SCORE vizsgálata különböző etiológiájú hypertóniás betegekben	II. sz. Belgyógyászati Klinika
V.	Hajna Zsófia Réka	ÁOK	VI.	**I. hely**	Intraokuláris műlencsék rotációs stabilitásának prospektív vizsgálata	Szemészeti Klinika
V.	Hámori Judit	ÁOK	VI.		Az endometriosis laparoszkópos és konzervatív kezelési eredményeinek összehasonlító elemzése	Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika
V.	Németh Petra	ÁOK	VI.		A daganat miatt végzett emlőmegtartó műtétek, és azok korrekciós lehetőségei	Sebészeti Klinika Akác Utcai Klinikai Részleg

Tájékoztató a PTE Klinikai Központ és a Baranya Megyei Kórház közötti integrációról

A Pécsi Tudományegyetem Szenátusa és a Baranya Megyei Önkormányzat közötti hosszabb egyeztetést követően létrejött megállapodás értelmében a Baranya Megyei Kórház 2010. január 1-jével jogutód nélkül megszűnt, egészségügyi szakellátási feladatait „Feladatátadási szerződés” alapján a Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központ vállalta át, telephelyeit az ingatlanok vagyonkezelőjeként működteti tovább. A továbbiakban tehát a Klinikai Központ látja el a megyei önkormányzat egészségügyi ellátási feladatait.

A feladatok átvételével egy racionálisabb struktúra alakítható ki, megszüntethetőek a gyógyító és a gazdasági-műszaki területek párhuzamosságai. Az integráció összességében elősegíti a rendelkezésre álló kapacitások jobb kihasználását, és egy kiszámíthatóbb, szervezettebb, magas színvonalú egészségügyi ellátást eredményez.

Az integráció illeszkedik a PTE által megpályázott 11 milliárdos TIOP pályázathoz, amelynek célja a 400 ágyas klinikai tömb rekonstrukciójával egy „magkórház”, valamint egy egységes sürgősségi rendszer létrehozása az épületben. Az integráció és a pályázati fejlesztések eredményeként jelentősen átalakul Pécs egészségügyi intézményrendszere; a változásokat az alábbiakban foglaljuk össze.

Áttekinthetőbb és költséghatékonyabb egészségügyi rendszer

A **Rákóczi úti telephelyen** (a Baranya Megyei Kórház jelenlegi fő telephelyén) a Klinikai Központ alábbi klinikái/intézetei biztosítják az egészségügyi ellátást:

- Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központ Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet
- Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központ I. sz. Belgyógyászati Klinika
- Általános, Geriátriai és Krónikus Belgyógyászati Osztály (ennek keretében a TIOP beruházás időszakában a telephelyen működő endoszkópia, gasztroenterológia és kardiológia)
- Kardiológiai Rehabilitáció
- Infektológia
- Tüdőgyógyászat
- Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központ II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum
- Endokrinológia
- Általános Belgyógyászat
- Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központ Érsebészeti Tanszék
- Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központ Sebészeti Klinika
- Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központ Radiológiai Klinika
- Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központ Laboratóriumi Medicina Intézet
- Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központ Patológiai Intézet
- Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központ Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika
- Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központ Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika
- Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központ Neurológiai Klinika

A Rákóczi úti épületben található nőgyógyászati szakrendelések már januártól fokozatosan elköltöznek, majd júniustól a teljes szülészeti és nőgyógyászati ellátás az Édesanyák útjára kerül, ezzel megvalósítva a Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika egységes telephelyen történő működtetését. 2010. nyarán a Sebészeti Klinika teljes profiljával a Rákóczi úti telephelyre költözik. A jelenlegi tervek szerint 2013-tól a Munkácsy Mihály utcából a Fül- Orr- Gégészeti és Fej- Nyaksebészeti Klinika és az Urológiai Klinika is a Rákóczi úti telephelyre kerül.

A **400 ágyas klinikai tömbben** 2013. végéig lezáruló felújítások, fejlesztések miatt több osztály időlegesen elköltözik: a Mozgásszervi Sebészeti Intézet Ortopédiai Klinikai Tanszék az Akác utcai klinikai tömbbe, a Sebészeti Klinika a Rákóczi úti telephelyre, a Szemészeti Klinika pedig a Nyár utcai ingatlanba. A TIOP pályázat keretében végrehajtott fejlesztések eredményeképpen 2013 végére kerül kialakításra a 400 ágyas telephelyen a komplex sürgősségi betegellátó osztály.

Ügyelet 2010. január 1-től:

- A belgyógyászati sürgősségi ellátás egységesen január 1-jétől a 400 ágyas klinikai tömbben található,
- a sebészeti ügyeleti ellátás ugyancsak a 400 ágyas telephelyen,
- a gyermek belgyógyászat, gyermek sebészeti ügyelet továbbra is a Gyermekgyógyászati Klinikán,
- az érsebészeti ügyelet a Rákóczi úti telephelyen,
- a szemészeti ügyelet marad a Szemészeti Klinikán a költözésig,
- a baleseti sebészet pedig marad az Akác utcai „Trauma Centrumban”.

Dr. Kollár Lajos egyetemi tanár
Klinikai Központ főigazgató

Születésnapi ünneplés

Dr. Gerlinger Imre professzor köszöntője

Tisztelt Tanártársak, Kollégák, Kedves „Bauer Tanítványok” és Egybegyűltek!

Egy rendkívül örömteli és jeles esemény alkalmából gyűltünk ma össze itt a Palatinus Szálló Bartók termében. Egyetemünk, pontosabban a Pécsi Orvostudományi Egyetem korábban kétszer megválasztott rektora, a Pécsi Fül-orr-gégészeti Klinikát 1974-től kezdődően két évtizeden át vezető tanszékvezető professzor, aki az orvoskar tanári testületének ma is aktív és fáradhatatlan elnöke, Bauer Miklós Professzor 80. születésnapját ünnepli.

Azt hiszem, nyugodtam kijelenthetem, hogy egyetemünk egyik meghatározó, ma is népszerű, s megkockáztatom, talán már legendásnak is mondható professzorának a születésnapja kiváló alkalom arra, hogy együtt köszöntsük fel Őt a Tanártársak és a Tanítványok nevében is. Megtisztelő, hogy számos egyetemi notabilitás is itt van körünkben a mai napon.

Néhány hónapja kinevezett klinikaigazgatóként és egyetemi tanárként meghatónak érzem, hogy a mai napon tanítómesteremet, korábbi intézetigazgatómat 80. születésnapján köszönthetem. Ő mindig azt mondta nekünk, hogy az intézetvezetői status nem annyira érdem, hanem inkább konstelláció kérdése. Elődömmel, Pytel professzorral együtt mi egyaránt olyan szerencsés konstellációba kerültünk, ahol a zászlóshajót Bauernak hívták.

A 80. születésnapról már elmondható, hogy ez már az a szépkor, amikor a gyertya már valószínűleg többe kerül, mint maga a torta, bár aki ismeri Bauer Miklóst, az tudja, hogy sosem ragaszkodott sem a gyertyákhoz, sem a felhajtáshoz.

Néhány hete, amikor megkértem, hogy fogadja el az erre az ünnepségre szóló meghívást, akkor elmesélt nekem egy történetet. Néhai élettanász professzorát, Lissák Kálmánt köszöntötték a tanítványai a születésnapján, s a sok felszólalásra jelentkező láttán Lissák kifakadt, mondván: „Remélem, a gyászbeszédemet azért nem fogjátok elmondani”.

Ha megnézték a mai ünnepi előadások címeit, akkor biztosak lehetünk benne, hogy pont ellenkezőleg, a Bauer Miklóssal kapcsolatos humoros emlékek felidézése lesz egyik célunk.

Az eltelt 80 év páratlanul szép és magas ívű egyetemi karriert foglalt magában. Sokat mesélt nekünk az 1954-ben történt végzése utáni

Dr. Gerlinger Imre köszönti a professzort

Dr. Gábriel Róbert rektor fejezi ki jókívánságait dr. Bauer Miklós professzornak

Dr. Németh Péter dékán adja át az orvosi kar ajándékát

Az ülés programja

Köszöntők

Prof. Dr. Gábriel Róbert rektor, PTE
Prof. Dr. Németh Péter dékán, PTE ÁOK
Prof. Dr. Kollár Lajos főigazgató, PTE KK
Prof. Dr. Gerlinger Imre klinikaigazgató

Megemlékezések

Dr. Kellényi Lóránd tud. főmunkatárs: 55 éves barátságunk és szakmai együttműködésünk
Prof. Dr. Czigner Jenő egyetemi tanár (Szeged): Egy „katonaviselt” professzortárs emlékei
Prof. Dr Pytel József egyetemi tanár: A bőrmetszéstől a középső scala feltárásig

első évről, melyet az Élettani Intézetben töltött, ahol a béka mechanoreceptorokról elvezethető akciós potenciálokkal foglalkozott.

William Mayo-tól származik az az idézet, hogy **"A modern orvostudomány a mikroszkóppal kezdődött".**

Bauer Miklósnak az Élettani Intézetben szerzett mikroszkópos gyakorlata később a klinikumban a fülsebészetben gyümölcsözött, az 1950-es évek második felében ugyanis rohamléptekben kezdett el fejlődni a korszerű középfülsebészet. A mikroszkópos technikát elsőként vezette be a hazai fül-orr-gégészetbe, s ez meg is határozta későbbi karrierjét. Középfülsebészeti tevékenységével legalább egy évtizeddel megelőzte a többi hazai klinikát, az első hazai fülsebészként végzett belső hallójárat feltárásokat. Kandidátusi értekezését 1967-ben, nagydoktori disszertációját 1989-ben védte meg. Rektora volt a POTE-nak 1985-1991-ig majd 1995-97-ig.

Időközben számos nemzeti fül-orr-gégészeti tudományos társaság – a lengyel, a szlovák, a német – választotta tagjai sorába. Számos állami és egyetemi kitüntetés birtokosa, emellett Pécs Város Díszpolgárának is vallhatja magát. Legutóbb idén februárban a Kassai Egyetem ismerte el munkásságát honoris causa doktori cím adományozásával.

A hazai fül-orr-gégészetben az ő nevével fémjelzett „pécsi iskola" ma is fogalom, s az utódoknak bizony fel van adva a lecke, hogy méltó örökösei legyenek.

Emerson nevéhez fűződik a következő idézet: **„Egy jó intézmény tulajdonképpen egy ember megnyújtott árnyéka."**

Ez az idézet azt hiszem találó a mi klinikánk vonatkozásában, ahol szerencsére nem csak Bauer professzor árnyéka van jelen, hanem kiváló szellemi és testi erőben naponta személyesen is közöttünk van, s bármilyen meglepő is, bizony még napjainkban is akadnak időnként szakmai problémái, amiket rendszeresen megvitat velünk. Imádja a vitát, mindig kíváncsi mások véleményére, s még ma is szívesen ül le bármelyik kolléga mellé, hogy segítsen levezényelni egy komplikáltabb fülműtétet.

H. Miller gondolatát idézve: **„Vannak előadók akiknek vetített ábráik vannak, és olyanok akiknek gondolataik".**

Azok a gondolatok és tanácsok melyekkel napjainkban sem fukarkodik, a gyakornokok felkészítésétől kezdve a postgradualis képzésig nagyon hasznosak számunkra. Kinevezésemet követően egy kérése volt hozzám, mégpedig az, hogy hivatalos formában is engedélyezzük neki,

Az ünnepelt felesége, dr. Vóna Ida és dr. Gábriel Róbert rektor társaságában

Dr. Kellényi Lóránd tudományos főmunkatárs köszönti az ünnepeltet

Dr. Czigner Jenő szegedi emeritus professzor, egykori tanítvány gratulál

Prof. Dr. Bauer Miklós életrajza

Bauer Miklós 1929. december 8-án született Pápán. 1948-ban érettségizett a pápai Bencés Gimnáziumban, majd felvételt nyert a Pécsi Orvostudományi Egyetemre, ahol 1954-ben szerzett orvosdoktori diplomát.
Mint orvostanhallgató 1950-ben az Élettani Intézetben kezdett el dolgozni Prof. Dr. Lissák Kálmán irányítása alatt, ahol a mechonoreceptorok physiológiájával foglalkozott. Részt vett az élettan és a biológia oktatásában is. 1954-ben kapott tanársegédi kinevezést.
1955 óta dolgozik a Fül-orr-gégészeti Klinikán. 1974 és 1994 között a klinika igazgatója volt, jelenleg ugyanitt emeritus professzor. 1967-ben az orvostudomány kandidátusa, 1989-ben az orvostudomány doktora tudományos fokozatot nyerte el. 1985 és 1991 között a POTE rektoraként működött, majd 1995-ben újabb két évre ismét rektornak választották.
A Magyar Fül-orr-gégeorvosok Egyesülete Audiológiai Szekciójának elnöke volt 1982 és 1994 között. A Magyar Fül-orr-gégeorvosok Egyesületének Elnöke volt 1994 és 1996 között. Tagja a Collegium ORLAS-nak. Egy periódusban tagja volt az IFOS (International Federation of Otolaryngological Societies) Executive Commitee-nek. Szerkesztőbizottsági tagja volt a Clinical Otolarynology és az Oto-rhino-laryngologica Nova című lapoknak, tiszteletbeli szerkesztőbizottsági tagja a Fül-orr-gégegyógyászat című lapnak. Tiszteletbeli Tagja volt a Német Demokratikus Köztársaság, a Német Szövetségi Köztársaság, a Lengyel-, Szlovák-, Osztrák Fül-orr-gégészeti Egyesületeknek, tagja volt a Cseh Purkyné Orvosi Társaságnak.
1980-ban a Munka Érdemrend, 1987-ben a Haza Szolgálatáért Érdemérem arany fokozatával tüntették ki. Ugyanebben az évben a Magyar Fül-orr-gégeorvosok Egyesülete Cseresnyés Emlékéremmel tüntette ki. A Magyar Népköztársaság Csillagrendje kitüntetést 1988-ban kapta meg. A POTE a „Pro Universitate" érem arany fokozatával tüntette ki 1992-ben. 1998. január 21-én a Magyar Köztársaság Elnökétől a Magyar Köztársasági Érdemérem polgári tagozat tisztikeresztje kitüntetést kapta. 1999. szeptember 1-jén Pécs város díszpolgárává választották.
Legutóbb 2009 februárjában a Kassai Pavel Josef Safaryk Egyetem honoris causa díszdoktori címet adományozott számára.

Sz. Koncz István görcsönyi polgármester köszönti az ünnepeltet a barátok nevében

hogy foglalkozhasson a fiatalokkal, ami úgy látom, számára nagy örömet jelent, s a fiatalság ezt a törődést igényli is. Egy számomra örökre megőrzött gondolata az, melyet az 1981-ben végzős évfolyamunk emlékkönyvébe küldött, s amit Oscar Wilde-től idézett: ***„A bölcs ember nagy belenyugvással fogadja a másokat ért csapásokat. Önök ne legyenek ilyen bölcsek!"***

A következő idézet Charles Mayo nevéhez fűződik: **"Két alapvető sebészi követelményt tarts be: lásd, hogy mit csinálsz, s a műtéti területet tartsd szárazon".** Bauer Miklós esetében ennek a két alapelvnek nem volt különösebben nehéz eleget tenni. Akik látták operálni, kristálytiszta logikájú, nagyszerű manualitású sebészt ismertek meg személyében. Az országból rengetegen jártak hozzá fülsebészetet tanulni, s ilyenkor mi tanítványok gyakran gondoltunk arra, hogy szerencsések vagyunk, hogy a legjobb helyen tanuljuk a szakmát.

Oktatói tevékenysége ma sem szünetel, s ma is lelkesedéssel készül az előadásaira. A 17 évvel ezelőtti Isztambuli Világkongresszuson szerzett tapasztalataimra alapozva, 1993-ban kezdtük el a Pécsi Fülsebészeti Kurzust, néhány hét múlva már a 18. hazai kurzusra kerül sor, már csak a „kakasülőn" lehet helyet kapni, s jó látni az ő lázas készülődését.

A híres német sebészprofesszor, Theodor Billroth mondta : **„Ne csak a tanítás, hanem az írás révén is válj ismertté."**

Ennek az idézetnek a valóságtartalmára utal a klinika vonatkozásában az a sok-sok, időnként bizony kikényszerített közlemény, a kandidátusi és PhD fokozatok nagy száma, melyekhez ő lelkesen asszisztált. Amit a tréning során egykor talán presszionak éreztünk, azt a legtöbb tanítvány utólag hálával nyugtázta. Én magam nemcsak hálás, de büszke is vagyok arra, hogy Bauer-tanítvány lehettem, s ennek okán bárhol jártam a világban, megtapasztalhattam, hogy elismeréssel és megbecsüléssel említik a nevét.

Tisztelt Professzor Úr, kedves Miklós !

Én azt kívánom a tanítványok és a munkatársak nevében, hogy jó erőben, kiváló humorodat megőrizve maradj sokáig továbbra is körünkben. Elárulom az itt lévőknek, hogy mi tanítványok azt szoktuk mondani egymás között, hogy aki Bauer Miklós minden jó történetét és viccét legalább háromszor hallotta, az már alkalmas legalább megyei főorvosnak. Akik ennél is többször – néhányan vagyunk ilyenek is itt a teremben – , azokból lettek a fül-orr-gégész professzorok.

Kívánom, hogy 10 év múlva, mikor 90 évesen ünneplünk talán ugyanitt, akkor azt mondhassuk, hogy Bauer Miklós még mindig csak 70 évesnek látszik, plusz ott van még a 20 év élettapasztalata.

Boldog Születésnapot !!!

Zámbó Katalin

SPECT/CT a – molekuláris és fúziós képalkotási lehetőség

A Nukleáris Medicina Intézetben 2007. nyara óta működik Magyarország első SPECT/CT („single photon" emissziós computer tomográf/computer tomográf) készüléke, amely 2 éven keresztül az ország egyetlen ilyen képalkotó berendezése volt (DHV/CT Hybrid SPECT/CT System, Mediso Kft, Budapest).

A SPECT/CT olyan kombinált készülék, amely két képalkotó modalitást egyszerre, egy időben hoz létre, azaz fúziós képet készít, amely a betegben kialakult elváltozások pontosabb morfológiai és funkcionális értékelését egy időben, egy vizsgálaton belül teszi lehetővé. Különösen előnyös a SPECT/CT készülék alkalmazása a nukleáris onkológiában, ahol a SPECT vizsgálattal legtöbbször lágyrész elváltozást keresünk, amelynek lokalizációja, ill. a szervek érintettségének igazolása CT felvétel nélkül nagyon nehéz, a SPECT és a CT felvétel metszeteinek együttes értékelésével azonban teljesen pontossá tehető. Kardiológiai vizsgálatok végzésekor elnyelési korrekció is alkalmazható az álpozitív esetek csökkentésére, a diagnosztikus pontosság növelésére. Legalább 16 szeletes multislice CT készülék alkalmazása esetén egyszerre tanulmányozható a koronáriák szűkülete és a következményes mikrocirkulációs eltérések a szívizomzatban.

A SPECT/CT készülék a képalkotó diagnosztika modern eszköze, alkalmazása jelentősen javítja a funkcionális képalkotással kimutatott elváltozások lokalizációját, ezzel az alkalmazott terápia eredményességét. Gazdasági szempontból csökkentheti a betegek egészségügyi intézményben történő megjelenéseinek számát.

A molekuláris képalkotás jelentősége

A MIT's Technology Review 2003-ban úgy jellemezte a molekuláris képalkotást, mint „a tíz fejlődő technológia egyike, ami meg fogja változtatni a világot" [1]. A fiatal, gyorsan fejlődő orvos-biológiai kutató tudományág célja, hogy a sejtekben zajló normális és patológiás folyamatok molekuláris eseményeinek in vivo megfigyelésével szolgálja a biológia és az orvostudomány fejlődését. Egyesíti a molekuláris és sejtbiológia modern eszközeit a legfejlettebb műszaki technológiákkal. A tudományág a molekuláris biológia, a kémia, az orvostudomány, a gyógyszertan, az orvosi fizika, a biomatematika, a bioinformatika és számos képalkotó technika határterületének összeolvadásával jött létre. A molekuláris képalkotás az élő szervezetekben zajló sejtszintű és sejtszint alatti biológiai folyamatok képi megjelenítésével, karakterizációjával és mennyiségi meghatározásával foglalkozik [2].

A nukleáris medicinában számos indirekt és direkt vizsgálati lehetőség van a különböző betegségek kimutatására. A módszerek a károsodott szervek megváltozott biokémiai folyamatain alapulnak. Az egyes szervek szcintigráfiás vizsgálatai – különösen jó felbontású SPECT felvétellel kiegészítve – indirekt módon jelzik azt a funkcionális változást, szöveti károsodást, amelyet a betegség kialakulása hoz létre. Lehetőségünk van bizonyos daganatos betegségek specifikus receptorainak, esetleg megváltozott hormontermelésének láttatására is megfelelő radiofarmakonok alkalmazásával. Sok esetben a tumor elhelyezkedése, kis mérete miatt más képalkotók nem alkalmasak az elváltozás kimutatására. A módszerek a terápia nyomon követésére is alkalmasak. A nukleáris medicina módszerei – ezen belül a SPECT vizsgálatok – olyan funkcionális adatokat szolgáltatnak az egyes daganatok biokémiájáról, amelyek nagy jelentőségűek a korai felismerés, a staging, restaging, a therápia tervezés, ellenőrzés és elsősorban a beteg életkilátásainak szempontjából. Minél specifikusabb azonban egy radiofarmakon kötődése, annál kevesebb egyéb struktúra rajzolódik ki, annál nehezebb a pontos lokalizáció. Ezt a problémát próbálják megoldani a multimodalitású készülékek, amelyek közül a PET/CT (pozitron emissziós tomográf/CT) már jól ismert az onkológiai diagnosztikában.

A multimodalitású készülékek előnyei

A képalkotó diagnosztika fejlődésével egyre inkább a különböző elven működő leképezések fúziója, kombinált elkészítési lehetősége kerül előtérbe. Hazánkban már működik négy PET/CT készülék, a nemzetközi szakirodalom pedig PET/MR fúziós készülékekről is beszámol [3,4].

A funkcionális képalkotás során kapott információ általában korlátozott anatómiai-morfológiai információkat nyújt. A multimodalitású készülékeknél a nagy felbontású radiológiai CT készülék ugyanazon a gantry-n helyezkedik el, mint a funkcionális képalkotásra alkalmas rész, ami lehetővé teszi az automatikus képfúziót. A funkcionális és anatómiai információ együttes megjelenítése a humán diagnosztikában jelentős előnyöket nyújt [2].

A PET/CT készülékek Magyarországon évek óta működnek, jelentőségük elsősorban az onkológiai, de a kardiológiai és a neurológiai diagnosztikában is vitathatatlan. Kétféle képalkotó eljárást fúzionálva a betegben egyszerre teszi láthatóvá a kóros elváltozás cukoranyagcseréjének fokozódását a CT által alkotott képen pontosan lokalizálva annak helyét, valamint a strukturális elváltozást is, amennyiben az már kialakult. Egyszerre, egy időben látható tehát a kórfolyamat funkcionális és szerkezeti eltérése. A CT, azaz a transzmissziós röntgensugár alkalmazása a testből kilépő gamma sugárzás szöveti elnyelődésének és a szervek mozgásának (légzés, szívdobogás) korrekciójára is alkalmassá teszi a készüléket [5,6].

A SPECT/CT olyan kombinált készülék, amely két képalkotó modalitást egyszerre, egy időben hoz létre. Az így kialakuló fúziós képalkotás lényege, hogy a beteg elmozdítása nélkül egy időpontban készül el a test szerkezeti változásait kimutató CT felvétel, amelyen belül jól lokalizálhatók a nukleáris medicina vizsgáló elvein alapuló funkcionális változások, azaz az anyagcsere, a mikrocirkuláció, a hormonszintézis, a receptor-eloszlás, stb. kóros vagy normális viszonyai. Az új tomográfiai képalkotó berendezésnek köszönhetően az orvosok a betegben zajló molekuláris folyamatokat milliméteres felbontással tudják vizsgálni – ugyancsak pontos anatómiai lokalizációval [7,8]. A SPECT a molekuláris in vivo képalkotó technológiák közül az egyik legérzékenyebb. A betegből emittálódó gamma-fotonok segítségével metszeti képeket állíthatunk elő az élő rendszerekről anélkül, hogy megbontanánk az egységüket. A SPECT készülék számos különböző jellegű kórfolyamat

klinikai gyakorlatban a Nukleáris Medicina Intézetben

vizsgálatára alkalmas, különböző radiofarmakonokkal tanulmányozhatjuk pl. a metasztatikus csontléziók fokozott metabolizmusát, az agy, a tüdő vagy a koronáriák vérellátását, a parenchymás szervek egyes sejtjeinek pusztulását, stb. Lehetővé teszi, hogy a betegségek diagnosztikája gyorsabb és pontosabb legyen, hosszabb időn keresztül nyomon lehessen követni a betegség előrehaladását, és a terápiás beavatkozások hatásosságának értékelését.

A SPECT/CT készülékkel a rutin diagnosztikában már jól ismert vizsgálatok végezhetők, CT felvétellel kiegészítve azonban jelentősen nő a vizsgálati pontosság az azonnali lokalizáció lehetőségével [9]. A SPECT/CT készülék másik jelentősége – a PET/CT készülékhez hasonlóan – az elnyelési és mozgás-korrekció korrekció alkalmazásának lehetősége. A betegből érkező gamma-fotonok ui. a szöveteken áthaladva a rétegvastagságtól függően részben elnyelődnek, így álpozitívitást eredményező képek alakulhatnak ki. A röntgensugárral történő elnyelési korrekció alkalmazása, illetve a négydimenziós (4D) képalkotás lehetősége a műtermékek kiküszöbölésével a diagnosztika specificitását és a terápia hatékonyságát jelentősen növeli [5,6,10].

KLINIKAI ALKALMAZÁS

A készülék alkalmazásának legfőbb indikációi:

1. Direkt - tumorokban dúsuló – radiofarmakonokkal végzett vizsgálatok
   - specifikus: somatostatin receptorhoz (111In-Octreoscan, 99mTc-Neospect), adrenerg receptorhoz (131I-, 123I-MIBG) kötődő, hormonszintézisben résztvevő (131I-NaI terápia, 131I-, 123I-Nor-cholesterol) radiofarmakonok,
   - aspecifikus: 99mTc-MDP, 201Tl-klorid, 99mTc-MIBI, 99mTc-tetrofosmin, 67Ga-citrát.
2. Indirekt szcintigráfiák (csont, tüdő, máj, vese, pajzsmirigy, mellékpajzsmirigy, stb.) kiegészítéseként.
3. Elnyelési korrekció alkalmazása.

A SPECT/CT készülék alkalmazásának legfőbb előnyeit a specifikus onkológiai vizsgálatok során tapasztaltuk. A tumorsejtek valamilyen jellemző működési sajátosságának kimutatásán alapuló vizsgálatok lényege éppen az, hogy lehetőleg csak a daganatos sejtek, szövetek ábrázolódjanak a nukleáris medicina képalkotása folyamán. Bár ez általában nem valósul meg, mivel bizonyos szervek többnyire fiziológiásan is kirajzolódnak, mégis többnyire nehéz tájékozódni a testben, nehéz pontosan lokalizálni az elváltozást. A beteg prognózisa szempontjából azonban nem mindegy, hogy egy rosszindulatú elváltozás egy szerv határain belül helyezkedik el, vagy már ráterjed a környezetére. Ezekben az esetekben nagy segítséget jelent ha egy, az anatómiai struktúrát pontosan mutató CT képre tudjuk helyezni az izotópos képet, azaz létrehozzuk a fúziós megjelenítést. [11,12]

A nemzetközi irodalomban és Intézetünkben is rutinszerűen alkalmazott módszer az adrenerg receptorokat tartalmazó pheochromocytoma éa neuroblastoma vizsgálata 123-jód-meta-jodo-benzil-guanidinnel (MIBG) [13]; a somatostatin receptorokat expresszáló tüdőtumorok és gastrointestinális carcinoidok vizsgálata 99-meta-technetium-depreotiddal (Neospect), illetve 111-indium-octreotiddal (Octreoscan) [14]; valamint a mellékvesekéreg fokozott hormontermelésének kimutatása Cushing syndromában 131-jód-nor-cholesterollal.

Intézetünkben nagy számban végzünk radioterápiát 131-jód-natriumjodiddal pajzsmirgyrákos betegeknél, akiknél részben a nyaki remnant, részben a távoli áttétek kimutatása alapvetően fontos mind a terápia hatásosságának lemérésében, mind a további kezelési lehetőségek meghatározásában. Ezeknél a betegeknél a SPECT/CT alkalmazása rendkívül hasznosnak bizonyult.

Az aspecifikusan halmozódó radiofarmakonok közül nagy számban végzünk mellékpajzsmirigy vizsgálatokat kettős radiofarmakon technikával. A 99m-technetium-pertechnetát segítségével ábrázolható a pajzsmirigy szövete. A 99m-technetium-metoxi-izobutil-izonitril (MIBI) pedig a mitokondriumokban gazdag proliferativ szövetekben dúsul, így a pajzsmirigyet és a mellékpajzsmirigy adenomát is leképezhetővé teszi. A két digitális kép kivonásával már csak a mellékpajzsmirigy adenoma válik láthatóvá, amelynek pontos lokalizálásában, operatív felkeresésében és tökéletes eltávolításában nagy segítséget nyújt a fúziós SPECT/CT felvétel.

Igen hasznos lehet a csontszcintigráfiás vizsgálatokat kiegészítő SPECT/CT felvétel elkészítése azokban a nem ritka esetekben, amikor az egyformán csont metabolizmus fokozódást okozó degeneratív és metasztatikus csontfolyamatokat kell elkülönítenünk, hiszen a primér tumor terápiája szempontjából nagyon fontos a távoli áttértek igazolása vagy kizárása. Hasonlóképpen hasznos információkhoz jutunk bármilyen szerv SPECT/CT szcintigráfiája során, amikor a szenzitiv, de aspecifikus izotópos elváltozás hátterében álló strukturális eltérést, vagy éppen annak hiányát ki tudjuk mutatni pontos lokalizációval.

A kardiológiában elsősorban az elnyelési korrekció alkalmazásának lehetősége adja a SPECT/CT módszer jelentőségét. Ezekben a vizsgálatokban viszonylag sok az álpozitív eredmény, mivel a tömegesebb emlő a nőknél a bal kamra elülső falának, a magasabb rekeszállás a férfiaknál a bal kamra alsó falának megítélését teszi bizonytalanná. A transzmissziós röntgensugár elnyelődése a szövetekben lehetőséget ad azok vastagságának megítélésére, illetve a gammasugárzás szöveti elnyelődésének korrekciójára. Ezzel csökkenthető az álpozitív vizsgálati eredmények száma, tehát nő a vizsgálat specificitása. MSCT (legalább 16 szeletes CT) alkalmazásával lehetőségünk nyílik arra is, hogy koronária betegségben egyszerre kapjunk képet a miokardium perfúziójáról, a koronária szűkület mértékéről és a kalcium score értékéről [15].

Összefoglalva: a SPECT/CT készülék a mindennapi rutin nukleáris

medicinai diagnosztika hasznos eszköze, amely a funkcionális és morfológiai képalkotás fúziójának megteremtésével javítja az elváltozás pontos lokalizációjának lehetőségét, közelebb visz a betegség etiológiájához, segít a kapott képen az elnyelődési és mozgási pontatlanságok kiküszöbölésében, mindezekkel egyaránt javítva a vizsgálatok specificitását és szenzitivitását.

IRODALOMJEGYZÉK

1. Technology Review, Published by MIT: 10 Emerging Technologies That Will Change the World *(http://www.technologyreview.com/Infotech/13060/page7)*
2. Müller Illés: IME VI. évf. Képalkotó Diagnosztikai Különszám 2007, 6(11): 51-55.
3. Steinmetz, H, Huang Y, Seitz RJ, Knorr U, Schlaug G, Herzog H, Hacklander T, Freund HJ.: Individual integration of positron emission tomography and high-resolution magnetic resonance imaging Cereb Blood Flow Metab. 1992; 12(6):919-26.
4. Marsden PK, Strul D, Keevil SF, Williams SC, Cash D.: Simultaneous PET and NMR. Br J Radiol. 2002; 75 Spec No:S53-9.
5. von Schultess GK.: Integrated modality imaging with PET-CT and SPECT-CT: CT issues. Eur Radiol. 2005; 15 Suppl 4:D121-6.
6. Schäfers KP., Stegger L.: Combined imaging of molecular function and morphology with PET/CT and SPECT/CT: Image fusion and motion correction. Basic Res Cardiol 2008; 103(2): 191-199.
7. Ferro-Flores G., de Murphy CA.: Current developments in SPECT/CT systems using 99mTc-radiopharmaceuticals. Rev Invest Clin 2007, 59(5): 373-81.
8. Townsend DW.: Multimodality imaging of structure and function. Phys Med Biol 2008, 53(4): R1-R39.
9. Patel CN., Chowdhury FU., Scarsbrook AF.: Clinical utility of hybrid SPECT-CT in endocrine neoplasia. Am J Roentgenol 2008; 190(3): 815-24.
10. Li G., Citrin D., Camphausen K., Mueller B., Burman C., Mychalczak B., Miller RW., Song Y.: Advances in 4D medical imaging and 4D radiation therapy. Technol Cancer Res Treat 2008; 7(1): 67-81.
11. Schillaci O., Simonetti G.: Fusion imaging in nuclear medicine-applications of dual-modality systems in oncology. Cancer Biother Radiopharm 2004, 19(1): 1-10.
12. Chowdhury FU., Scarsbrook AF.: The role of hybrid SPECT-CT in oncology: current and emerging clinical application. Clin Radiol 2008, 63(3): 241-51.
13. Rozovsky K., Koplewitz BZ., Krausz Y., Revel-Vilk S., Weintraub M., Chisin R., Klein M.: Added value of SPECT/CT for correlation of MIBG scintigraphy and diagnostic CT in neuroblastoma and pehochromocytoma. Am J Roentgenol 2008; 190(4): 1085-90.
14. Ameri P., Gatto F., Arvigo M., Villa G., Resmini E., Minuto F., Murialdo G., Ferone D.: Somatostatine receptor scintigraphy in thoracic diseases. J Endocrinol Invest 2007; 30(10): 889-902.
15. Akincioglu C., Belhocine T., Gambhir S., Romsa J., Chouraiki G., Kribs S., Elliot JA., Vezina W., Urbain JL.: Complementary roles of low-dose SPECT-CT and high-resolution volume CT for detection of coronary artery disease. Clin Nucl Med. 2008, 33(4):285-7.

Az íráshoz tartozó ábrákat lásd a hátsó borítón – a szerk.

Szent-Györgyi Albert-díj

Hiller István oktatási és kulturális miniszter a Pécsi Nemzeti Színházban kitüntetéseket adott át a Magyar Kultúra Napja alkalmából.

A magyar felsőoktatás területén iskolateremtő, nemzetközi elismertségű munkájáért Szent-Györgyi Albert-díjat adományozott **dr. Dóczi Tamás**nak, a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar Idegsebészeti Klinika egyetemi tanárának a felsőfokú oktatás területén végzett magas színvonalú munkáért, valamint a pedagógiai gyakorlatot segítő kiemelkedő tevékenységéért.

Forrás: www.bama.hu **Fotó: Laufer László**

Farkas Tibor emlékplakett

A Molekuláris biológia és mindennapjaink projekt megnyitóját Szegeden a Straub-napok keretében tartották. Az iskolateremtő és intézményalapító Straub F. Bruno professzor tiszteletére indított tudományos konferenciasorozat 2009. november 25-27-i programja a rendszerbiológia jegyében zajlott. A rendezvényen neves magyar és külföldi kutatók tartottak előadásokat, továbbá a kiváló kutatók munkájának elismeréseképpen itt adták át a Straub plakettet és a Farkas Tibor emlékplakettet.

Szigeti András

A Farkas Tibor emlékplakettet Vígh László, a „Straub Örökség" Alapítvány kuratóriumi elnöke adta át **Szigeti András**nak, a PTE KK Onkoterápiás Intézet munkatársának.

Farkas Tibor akadémikus, lipidkutató, végzése után az MTA Tihanyi Biológiai Kutatóintézetébe nevezték ki, majd 1971-től az MTA Szegedi Biológiai Központ Biokémiai Intézetének kutató professzora volt haláláig. 2003-ban hunyt el.

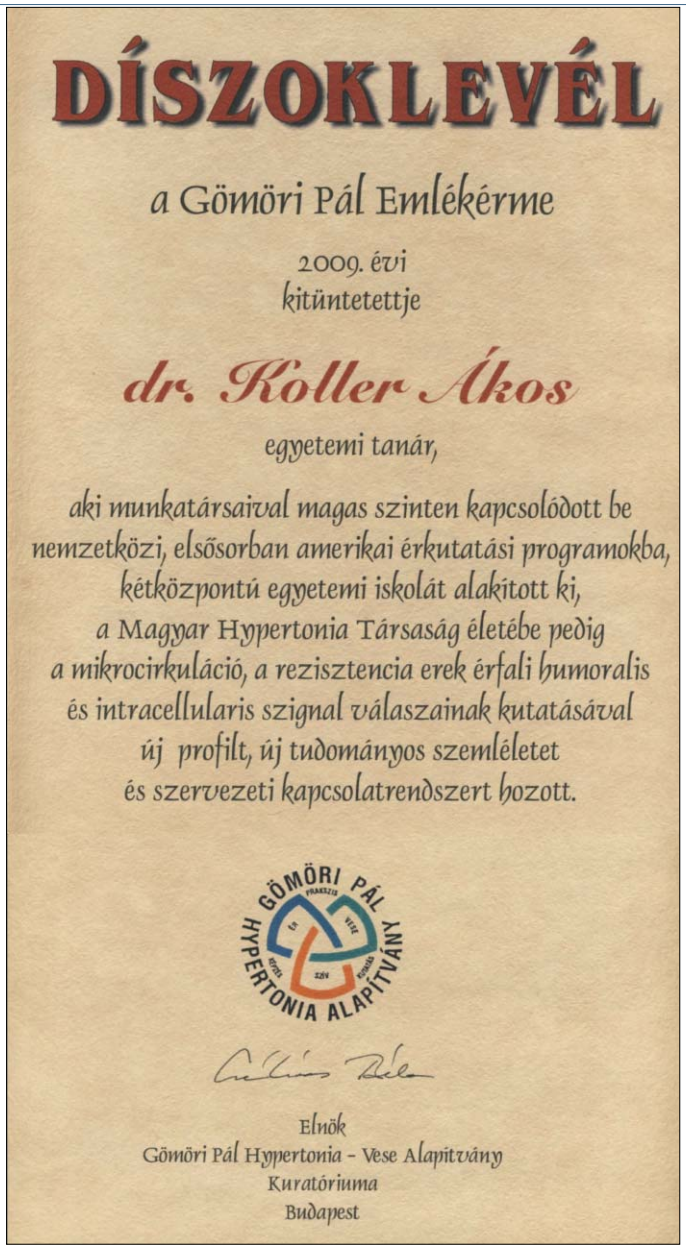

DÍSZOKLEVÉL

a Gömöri Pál Emlékérme

2009. évi
kitüntetettje

dr. Koller Ákos

egyetemi tanár,

aki munkatársaival magas szinten kapcsolódott be
nemzetközi, elsősorban amerikai érkutatási programokba,
kétközpontú egyetemi iskolát alakított ki,
a Magyar Hypertonia Társaság életébe pedig
a mikrocirkuláció, a rezisztencia erek érfali humoralis
és intracellularis szignal válaszainak kutatásával
új profilt, új tudományos szemléletet
és szervezeti kapcsolatrendszert hozott.

GÖMÖRI PÁL HYPERTONIA ALAPÍTVÁNY

Elnök
Gömöri Pál Hypertonia - Vese Alapítvány
Kuratóriuma
Budapest

Gömöri Pál-díj

Dr. Koller Ákos a pécsi Kórélettani és Gerontológiai Intézet vezetője nyerte el 2009-ben a Magyar Hypertonia Társaság Gömöri Pál Díját.

A Magyar Hypertonia Társaság XVII. Kongresszusa 2009. december 2-5. között zajlott Budapesten. A kongresszus megnyitóját és a díjak átadását a Magyar Tudományos Akadémia épületében tartották meg. A **Gömöri Pál** Alapítvány díját 2009-ben dr. Koller Ákos a PTE ÁOK Kórélettani és Gerontológiai Intézetének vezetője kapta. A díj átvételét követő előadás címe: „A hipertónia hatása az agyi vérkeringés és térfogat lokális szabályozására" volt.

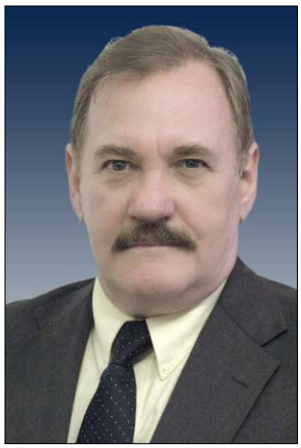

Dr. Koller Ákos

Az 1905-ben született **dr. Gömöri Pál** 1951-től vezette a Semmelweis Orvostudományi Egyetem III. számú Belklinikáját, majd 1959-től kapott kinevezést a SOTE II. Belgyógyászati Klinikájának élére, amelynek igazgatói funkcióját 1973-ban bekövetkezett haláláig betöltötte. Az Akadémia tagjaként (1954-től levelező, 1965-től rendes tag, 1970-től az MTA Orvosi Osztályának vezetője) jelentős szerepet vállalt a tudományos közéletben is. Tudományos érdeklődése elsősorban a vese, a keringési szervek, az anyagcsere kórélettanára, illetve megbetegedéseire irányult. A Magyar Hypertonia Társaság 1992-ben alapította a díjat.

A kongresszus harmadik napján Nagy Judit professzor asszony és *Koller Ákos* professzor szimpóziumot szervezett „Hypertonia, Stroke és Vesebetegségek" címmel. A kongresszuson *dr. Nagy Judit* és *dr. Koller Ákos* munkatársai mellett *dr. Dóczi Tamás, dr. Komoly Sámuel* és *dr. Wittmann István* munkacsoportjai is beszámoltak eredményeikről.

Dr. Balaskó Márta

„Young Researcher Grant" – Dr. Mazák István

A Magyar Diabetes Társaság által az Eli Lilly Regional Operations GmbH támogatásával, valamint a Lilly Hungary Ltd. együttműködésével szervezett „Young Researcher Grant" pályázatot nyerte el klinikai és kutatási tevékenységének elismeréseképpen **dr. Mazák István** kollégánk. A pályázat díja elméleti továbbképzés a bécsi Vienna School of Clinical Research (VSCR) programja keretében klinikai kutatás tervezésével és lefolytatásával kapcsolatban. Ezenkívül hat hónapos kutatói ösztöndíj az Európai Unió valamelyik tagállamában található, a pályázat nyertese által kiválasztott neves klinikai központban, melyek a következők:

- Karolinska Institute, Stockholm, Svédország, Department of Endocrinology, Metabolism and Diabetes,
- University of Birmingham and the West Midlands, Egyesült Királyság, Heart of England National Health Service Foundation Trust,
- University of Pisa, School of Medicine, Olaszország, Department of Internal Medicine and National Clinical Research Council.

A Lilly Regional által felajánlott díj segítségével kollégánk a VSCR keretében, a klinikai kutatás tervezésével és lefolytatásával kapcsolatos elméleti továbbképzéseken és gyakorlaton vehet részt.

A három lehetséges helyszín közül Mazák doktor nagy valószínűséggel az Egyesült Királyságban fog kutatni, 2010 januárjától fél évig.

Dr. Cseh Judit
II. sz. Belgyógyászati Klinika

„Pro Diabetologia Paediatrica Quinque Ecclesiensis” díj

December 5-én délelőtt került sor a diabeteses gyermekek hagyományos Mikulás-napi ünnepségére a Pécsi Tudományegyetem Gyermekklinikájának tantermében. Az ünnepségen játékos, zenés műsor szórakoztatta a mintegy 150 résztvevő gyermeket, testvéreiket és kísérő szüleiket, majd megérkezett a Mikulás bácsi, aki ajándékcsomagokat adott át a gyermekeknek.

Az ünnepség szervezői a Gyermekklinika Endokrin-Diabetes osztályának és az „Alapítvány a diabeteses gyermekekért és fiatalokért” munkatársai voltak.

Az alapítvány „Pro Diabetologia Paediatrica Quinque Ecclesiensis” címmel díjat alapított, amit az ünnepség keretében vehetett át az első díjazott, *dr. Szabó Ilona főorvos* (PTE Szemészeti Klinika) a diabeteses gyermekekért végzett több évtizedes munkájáért.

Dr. Soltész Gyula

Diab-barát
Alapítvány a Diabeteses Gyermekekért és Fiatalokért

OKLEVÉL

Az „Alapítvány a diabeteses gyermekekért és fiatalokért” kuratóriuma

DR. SZABÓ ILONA
klinikai főorvos

részére

a diabeteses gyermekekért végzett több évtizedes munkássága elismeréseként

Pro Diabetologia Paediatrica Quinque Ecclesiensis

díjat adományoz.

Székelyné Dr. Varga-Koritár Judit
a kuratórium elnöke

Prof Soltész Gyula
kurátor

Pécs, 2009. november 5.

A PTE ÁOK DÉKÁNJA ÉS A NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK BIZOTTSÁGA PÁLYÁZATOT HIRDET A SAITAMA ORVOSEGYETEMMEL KÖTÖTT CSEREEGYEZMÉNY ALAPJÁN 3 HÓNAPOS SZAKMAI GYAKORLATRA 1 FŐ RÉSZÉRE.

Pályázhat az Orvostudományi Kar bármely 40 év alatti oktatója a Saitama Orvosegyetem bármelyik intézetébe, klinikájára. A szakmai gyakorlat 2010. április 1. és december 31. között végezhető.

A fogadóegyetem térítés nélkül nyújt szállást az egyetem orvos szállójában.

Az **utazási költség** (repülőjegy) részben a PTE Alapítványhoz beadott pályázat segítségével biztosítható (maximum 100 000 Ft kapható). A fennmaradó összeget az Általános Orvostudományi Kar fedezi.

A **kint tartózkodás egyéb költségeinek** (étkezés, egészségbiztosítás) fedezésére a Kar vezetése havi 120 000 Ft ösztöndíjat biztosít.

A pályázatokat a Pályázati Irodába (Szigeti u. 12.) kérjük leadni *Tomózer Anettnek:*
(telefon: 6298, email: anett.tomozer@aok.pte.hu).

A pályázat tartalmazza a pályázó publikációs listával kiegészített szakmai önéletrajzát, a kiutazás tervezett időpontját, a szakmai gyakorlat helyét (klinikát, intézetet), rövid leírást a gyakorlat céljáról, várható hasznáról, és az itthoni intézetvezető támogató javaslatát.

Beadási határidő: 2010. február 28.

A pályázatok elbírálását a dékán által vezetett bírálóbizottság végzi 2010. március 10-ig. A döntésről a pályázókat emailben értesítjük. Az email címet, telefonszámot a pályázatban kérjük megadni.

Meghívó

a III. Pécsi Egyetemi Gyógyszerész Bálra

2010. március 6.

A Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar Gyógyszerésztudományi Szak meghívja Önt a 2010. március 6-án megrendezésre kerülő III. Pécsi Egyetemi Gyógyszerész Bálra. Helyszín: Baranya Megyei Közgyűlés Díszterme (Pécs, Papnövelde u. 5.) További információ:

www.gytsz.pte.hu

Felhívás

Gyógyszerész Borverseny - Bál Bora

Szeretettel várjuk minden kedves borászattal is foglalkozó kollégánkat a bált megelőzően megrendezésre kerülő borversenyre, amelynek eredményhirdetésére a bálon kerül sor. A versenyen gyógyszerészek, vagy azok közvetlen hozzátartozóik által termelt borral lehet nevezni. Kapcsolattartó *dr. Almási Attila,* tel.: (70)232-83-57.

A bál a „Pécsi Egyetemi Gyógyszerészképzésért" Alapítvány jótékonysági rendezvénye.

Megrendeztük a Tudomány és Tea fórum első előadását Pécsett

Ünnepélyes alkalom érkezett el a pécsi Gyógyszerésztudományi Szak történetében. Tizedik éve áll fenn Pécsett gyógyszerészképzés és erre a jubileumi évfordulóra esik, hogy az új – naptári és egyben gyógyszerész-oktatási – évtizedet megalapozzuk.

Kiváló alkalom erre a Tudomány és Tea fórum, melynek első nyílt előadása idén január 28-án rendezték meg. E fórum célja, hogy (elsősorban a szak oktatói által végzett) kutató munkákat jobban megismerjük, miközben egy csésze finom teával kényeztetjük ízlelőbimbóinkat. Az ismeretszerzésen kívül cél egy „ötletbörze" létrehozása és kooperációs lehetőségek megtalálása is, mivel egy egyetemi szakot hűen fémjelez annak tudományos teljesítménye; úgy mint a publikációk, idézettség, szabadalmak és sikeres PhD védések száma is.

Elsőként dr. Tóvölgyi Zsuzsa: „Poliuretán alapú folyékony embolizáló készítmény fejlesztése" című előadását hallgathattuk meg. Megtudhattuk, hogy Európában a rák és a szívbetegségek után a stroke a harmadik leggyakoribb haláloki tényező. Évente 1,4 millió ember veszíti életét agyi érkatasztrófa következtében, és a rokkantságok legnagyobb részéért is a stroke a felelős. Ennek a hátterében álló érmalformációk időben detektálva, endovaszkuláris műtéti technikával polimerekkel feltölthetők. Az új, fejlesztés alatt álló poliuretán alapú embolizáló készítménnyel a felhasználói szempontoknak megfelelve, a forgalomban lévő hasonló termékeknél klinikailag eredményesebb embolizáció válhat lehetségessé.

A második előadásban dr. Papp Nóra: „Népi gyógynövényismeret Erdélyben" etnofarmakobotanikai munkásságát és publikációit ismerhettük meg. Az erdélyi népi hagyományokon nyugvó gyógyszerkincs felhasználása ezidáig kiaknázatlan lehetőségeket hordoz magában. A népi gyógyászatban alkalmazott növények hatásainak feljegyzését követően a munka célja az egyes ígéretes taxonok hatóanyagainak izolálása és farmakológiai vizsgálatok tervezése lendületet adhatnak a modern kutatásoknak (1). A biológiai hatásokról és esetleges új indikációs területeikről már rendelkezésre állnak népgyógyászati adatok; a szerző és munkatársai a botanikai adatokon túlmenően ezt a területet is feldolgozták az előadásban ismertetett, gyűjtőutak részét képező vizsgálati területeken (2).

A délután további részében dr. Horváth Györgyi ismertette egy "erdélyi meghűlés elleni" teakeverék és a dél-afrikai rooibos tea (*Aspalathus linearis)* biológiai és népi gyógyászati tulajdonságait. Ezen teák fogyasztásával és tudományos eszmecserével zártuk a napot, melynek eredményei reményeink szerint kooperációk révén további értékes publikációkban teljesednek majd ki.

Előadás sorozatunkat február 25-én folytatjuk. Ezúton is köszönjük az előadók színvonalas előadásait és a szervezőtársak hasznos segítségét, a hallgatóságnak pedig a jelenlétet és a megtisztelő figyelmet.

Dr. Budán Ferenc

(1) Bencsik T., Budán F. (2009): Összefoglaló munka a népgyógyászattól a természetes eredetű hatóanyagok gyógyászati felhasználásának és toxicitásának molekuláris epidemiológiai hátteréig. Magyar Epidemiológia VI. évf. 2. szám 133-144.

(2) Papp N. (2008): Az önellátás szerepe a táplálkozásban – vadon termő és termesztett növények.
Noé Bárkája Egyesület előadássorozata, Pécs, 2008. november 24.

Adatvesztési kockázatok

Az egyetem polgárainak, munkatársainak az oktatás, gyógyítás és kutatás területén egyaránt jogos elvárása egy stabil, támogató informatikai szolgáltatás és környezet rendelkezésre állása.

Az Informatikai Igazgatóság (IIG) feladatait az ITIL nevű nemzetközi – az informatikai szolgáltatás módszertanát összefoglaló – ajánlásgyűjtemény szerint látja el.

A PTE informatikai infrastruktúrájának, szolgáltatásinak dinamikus fejlesztése az új szervezeti struktúra kialakításával egyidejűleg 2009 elején indult el. Célunk, hogy az elmúlt évek elmaradásait behozzuk, és a jövőben a fejlődést folyamatosan kövessük.

A szolgáltatások fejlesztésének egyik eleme a felhasználók tájékoztatása az informatika egyes területein előállt változásokról, adatbiztonsági felhívásokról, nagyobb volumenű fejlesztésekről, stb. a rendelkezésre álló fórumokon.
Egy a közelmúltban publikált írás az adatvesztési kockázatokkal foglalkozik
(forrás: *http:/www.kartyaforum.hu/039ikf_hirex/039_ 100127_kpmgadat.htm*), mely kérdéskör szabályozására, kontrollpontjainak kialakítására a közeljövoben elfogadásra kerülő Egészségügyi adatvédelmi szabályzat is megpróbál választ adni. (8.§ Adat helyesbítés; 9.§ Adattörlés; II.fejezet Az Egészségügyi ellátóhálózat szerveinek adatkezelése; 26.§ Adattovábbítás; stb.)

„…Az elmúlt öt évben csaknem 2300 adatvesztési incidenst regisztrált a KPMG adatvesztési barométere. Az események több mint 700 millió embert érintettek. Ez a szám mindazonáltal a jéghegy csúcsa, mivel az incidensek nagy részét nem jelentették."

„… A Data Loss Barometer legutóbbi kiadását összeállító szakemberek szerint ettől az évtől növekedni fog a nyilvánosságra kerülő adatvesztési incidensek száma, mivel az új, szigorúbb szabályozás miatt jelenteni kell ezeket az eseményeket."

„… Az adatvesztések okai legnagyobb arányban (20 százalék) noteszgépek eltulajdonítására vezethető vissza, 14 százaléka pedig a web vagy a hálózatok hiányosságaiból adódik. A feleslegessé vált nyomtatott dokumentumok és adathordozók megsemmisítésével is problémák vannak, mivel a folyamat nincs teljesen szabályozva, így gyakran előfordul, hogy az adatvadászok a kukákba dobott papírokból vagy a kiselejtezett PC-k gondatlanul törölt merevlemezéről szereznek információt."

„…Nem kis tétel a rosszindulatú belső munkatársak tevékenysége sem, a belső adatlopások 2009-ben 68 százalékkal növekedtek a megelőző év hasonló idoszakához képest, aminek következtében 1,6 millió adatrekord került illegálisan a kapukon kívülre. Az emelkedés a KPMG szakembere szerint szoros összefüggésben áll a gazdasági válsággal."

Hackertámadások közel 106 millió adatrekordot érintettek 2009 első felében, s közel 3 millió rekord veszett el hálózati hiányosságok miatt.

Az adatvesztési kockázatnak a legtöbb adatot kezelő kormányzati szektor van kitéve: 2009 első felében az összes incidens 25 százaléka itt történt. **Ezt követi az egészségügy 15, az oktatás pedig 14 százalékkal.**

Tavaly egyébként az adatvesztési incidensek 38 százaléka személyes adatok elvesztéséből vagy ellopásából adódott, s 26 százalékot tesz ki a kormányzat által használt azonosítók aránya, **az elveszett vagy ellopott egészségügyi adatrekordok száma pedig 14,** az elveszett bankszámlaadatok aránya 12 százalékkal növekedett."

A teljes cikk elolvasható a NJSZT Intelligens Kártya Fórum honlapján.
http:/www.kartyaforum.hu/039ikf_hirex/039_ 100127_kpmgadat.htm

PÁLYÁZAT

Erasmus pályázat hallgatói tanulmányútra és szakmai gyakorlat ösztöndíjra a 2010/2011-es tanévben a Pécsi Tudományegyetem Orvostudományi Karán!

Pályázati időszak: 2010. február 15–március 12.

A pályázati felhívás, pályázható helyek **2010. február 15-től** megtalálhatóak a Kar honlapján, illetve a faliújságokon.

Ehhez kapcsolódóan **Kari Erasmus Orientációs Napot** tartunk a PTE ÁOK Elméleti Tömb Tanácstermében **2010. március 2-án** kedden 11.30 – 16.00 között.

Du.14.30 órától a tanácsteremben rövid előadás tart a Központi Erasmus Iroda munkatársa, Martini Zsófia.
Szeretettel várunk minden érdeklődőt!

További információ kérhető: Tomózer Anett, Kari Erasmus koordinátor: **72/536-298**
anett.tomozer@aok.pte.hu

„AZ ÁRTATLANSÁG ELVESZTÉSE” UTÁN

2009. november 26-án karunk egyik hallgatója a tanteremben agyonlőtte egy csoporttársát, három másik személyt pedig súlyosan megsebesített. A drámai esemény közvetlen átélőinek ellátását krízisintervenciós team biztosította, a segítséget igénylő hallgatók és egyetemi dolgozók ugyancsak professzionális pszichológiai segítséghez juthattak. A döbbenet és a kezdeti sokk érzései lassan lecsengtek. A gyász első hónapjainak elteltével érdemes átgondolni, hogyan tudná az ÁOK ezt az előzmények nélküli és megrázó élményt úgy feldolgozni, hogy azzal közösségünk érettebbé, erősebbé váljon. Fejlődésünk szolgálatába tudjuk-e állítani mindazt, amit a hasonló események hátteréről, mechanizmusairól tudunk?

Az esemény konkrét részleteinek, vélt vagy valós mozzanatainak elemzése nem lehet ezen írás tárgya, ugyancsak nem lehetnek az elkövető elmeállapotával, esetleges mentális betegségével kapcsolatos vélekedések. Mindezt az arra hivatott szakértők aprólékosan tisztázzák majd, és ténybeli ismeretük nem érinti lényegileg az írás gondolatait. Fontos leszögezni azt is, hogy a lövöldözés bármely egyetemünkön vagy iskolánkban megtörténhetett volna, véletlenszerű, hogy hazánkban éppen az ÁOK-on fordult elő ilyen agresszió.

A hallgatók többsége döbbenten, de józanul, reálisan fogadta a történtek hírét. A veszélyre érzékenyen reagálóknál az egyik gyakori motívum a biztonságérzet elvesztése volt. Számukra az egyetem nyújt(ott) olyan érzelmi védettséget, biztonságot, amire eddig bátran hagyatkozhattak. A drámai események után szükségszerűen elindult a magyarázatok és a felelős(ök) keresése: az elkövető egyszemélyben, a fegyvertartási törvény, a kezelőorvosok, a biztonsági rendszabályok, és így tovább. Érzékelhetően mobilizálódott az egyén és a közösség bűntudata is – „mit nem vettünk észre időben?”, „mit kellett volna máshogy csinálnunk?” – azonban a kellemetlen érzést hajlamos elnyomni mind az egyén, mind a közösség, és átfogó önvizsgálat helyett valami más magyarázatot adni a fájó kérdésre.

Az ilyenfajta értelmezési kísérletek az egyén és a közösség védekezését szolgálják: történt valami borzasztó, de egyébként minden rendben van; az esemény feldolgozásához nincs szükség arra, hogy önmagunkkal túlzottan foglalkozzunk. Az élmény hárítására irányuló pszichológiai védekezések kockázatosak: a probléma szőnyeg alá söprésével torzítják a valóságot, és lehetővé teszik, hogy a közösség elkerülje a szükséges változásokat. A kockázat lényege abban áll, hogy bár egyensúlyunkat megőrizhetjük, a hárítások miatt nem foglalkozunk azon közösségi, kapcsolati és értékrendbeli kérdésekkel, melyek kontextusába az esemény beágyazódott. A közösség önmaga érésének, gazdagodásának, fejlődésének lehetőségét mulasztja el azzal, ha nem néz szembe *valóságosan* is a történtekkel.

A szembenézés és a feldolgozás első mozzanata a tagadás („ilyen nálunk/velünk nem történhet meg”) és a többi érzelmi hárítás felismerése, majd a problémával való foglalkozás. A lelki mechanizmusok megtévesztőek: a kérdés racionális kezelése nem jelenti egyúttal az emocionális feldolgozást is. Nálunk (a mi egyetemünkön, országunkban) is megtörténhet ilyen esemény, ennek bizonyítéka, hogy meg is történt. Velünk történt, az ÁOK egyetemi közössége, hallgatók, oktatók, valamennyien érintettjei és elszenvedői voltunk a támadásnak.

William Golding A legyek ura című regényében a gyerekközösségben egy extatikus „törzsi” rituálé során gyilkosság történik. Nem tudni, ki követte el, senki nem akarta elkövetni, mégis megtörtént valami olyan, ami addig sosem. A bűnnel a közösség elvesztette ártatlanságát, és ezután az élet már nem volt – nem lehetett – ugyanaz, mint ami korábban. Az irodalmi analógia természetesen sántít, de a lényeg, hogy valami olyant élt át a közösség, ami elkerülhetetlenül megváltoztatta – meg kell, hogy változtassa – az életét. Hangsúlyozom: az egyetem nem felelős azért, hogy halálos lövöldözés történt a karon, de tudomásul kell venni, hogy az esemény a mi közösségünkben történt meg. Nincs egyetlen oki tényezője a gyilkosságnak, a megértő magyarázat csakis sokténye zős lehet. A közösség adja azt a szociokulturális és pszichológiai kontextust, melynek szövedékébe beágyazódott a gyilkos agresszióhoz vezető folyamat. A közösség felelőssége abban áll, hogy megvizsgálja önmaga működését és mindazon tényezőket, melyek fokozhatják az agresszív viselkedés kockázatát.

Az események után sokan hamar levonták a lélektani tanulságot: „jobban oda kell figyelnünk egymásra”, „vigyáznunk kell egymásra”, „több empátia” kell a kapcsolatokban, stb. Sajnos ennek módjához és mikéntjéhez konkrét javaslatok nem hangzottak el, hasonlatosan az orvosi utasításokhoz, melyek előírják a beteg számára viselkedése megváltoztatását, de abban nem segítenek, hogyan valósítsa meg azt, amit magától is tud. Azt sem kérdezte meg senki, hogy eddig miért nem figyeltünk egymásra? Hol volt az empátiánk, az emberi kapcsolatok lényegi eleme? Utalások hangzottak el az egyetemi pszichológiai szolgáltatások fejlesztéséről is. Mindenesetre, amíg érzékelhető eredmények nem mutatkoznak, érdemes árnyaltabban áttekinteni néhány releváns lélektani jellemzőt, és konstruktív megoldásokat keresni a továbblépéshez.

Elliot Aronson, a híres szociálpszichológus *Columbine után* című könyvében elemezte az Egyesült Államokban, Colorado állam Littleton városának Columbine középiskolájában 1999-ben történt mészárlást, melyet az iskola két tanulója követett el. A végeredmény 15 halott, az öngyilkossá lett elkövetőkkel együtt.

A különbözőségek ellenére figyelemre méltó Aronson vizsgálatainak néhány általánosítható eredménye. 1. Az osztályközösségek kettészakadtak, az elit csoportot a jó sportolók, gazdag gyerekek és néhány jól tanuló fiatal alkotta, míg a másik csoportba a lúzerek, körön kívüliek, hátrányos helyzetűek és különcök tartoztak. 2. Az elit csoport tagjai kirekesztették és gyakran durván megalázták, „cikizték” a vesztes csoport tagjait. 3. Az iskolákban kíméletlen rivalizáció, versengés folyt a tanulók között. Aronson a probléma megoldását az előítéletek mérséklésében, a tolerancia, megértés, elfogadás javításában látta, melyre jól kipróbált modellt is ajánlott, a kooperatív tanulás ún. mozaik modelljét, melynek hatékonyságát sok vizsgálat bizonyította.

A hazai egyetemi képzésben hagyományos tanulócsoportok gyakorlatilag már csak az orvoskarokon vannak, ahol a képzés jellege miatt még formális csoportokban történik az oktatás. Azonban a hallgatókkal beszélgetve többségük hiányolja a közösségi értékeket, összetartozást, összefogást, kohéziót. Sokan úgy látják, hogy az évfolyamokon belül valóban kialakulnak zárt klubok, elit alcsoportok, és sokan érzik kirekesztettnek, kívülállónak magukat. A hétköznapi agresszió, a „szivatás”, gyakran az ellenségeskedés sem ritka jelenség. Érdemes felidézni a néhány évvel korábbi gólyatáborok durva és megalázó beavatási szertartásait, a csicskáztatásokat is. Oktatási

rendszerünk is a kompetitív, rivalizáló tanulmányi stratégiáknak kedvez, kevésbé tűnik hasznosnak a kooperáció, ha egyáltalán nyílik rá lehetőség.

A bizonytalanságok ellenére az ÁOK-on történt események kapcsán annyi biztosan tudható, hogy az elkövető nehezen integrálódott a közösségbe, különcnek és kívülállónak tartották, talán gúnyolódások céltáblája is lehetett. Vesztesnek élhette meg magát, szemben a csoport népszerű tagjaival. A sérelmek és a megalázottság érzésének gyilkos agresszióba fordulása lélektanilag könnyen levezethető folyamat, de a részletes elemzés túllépne az írás keretein. (Hadd jegyezzem meg itt: óvakodnunk kellene attól, hogy megbízható diagnosztikai vizsgálatok híján bárkit is pszichiátriai betegnek minősítsünk.)

A hallgatók önmagukban is sokat tudnak tenni azért, hogy változzon a helyzet. Érett, konstruktív és kreatív megoldásokat találnak nehéz helyzetekben, ha felismerik az érdekeiket és megtapasztalják a harmonikusabb társkapcsolatok örömét. „Jobban vigyázunk egymásra" – mondják mostanában. Veszélyhelyzetben a rémült emberek megbékélnek és összebújnak, így védve magukat. Az egymásra figyelés remélhetőleg nem merül ki ebben az ösztönös reakcióban. Talán lesznek olyan motivált hallgatók is, akik megteremtik a kereteket egymás jobb megismeréséhez. Például olyan programokat, fórumokat szerveznek, ahol elősegíthetik az együttműködés, tolerancia, elfogadás értékeinek fejlesztését. Kiváló egyetemi példa, hogy a művészeti kar hallgatói a novemberi eseményt vizsgamunka keretében dolgozták fel.

Az ÁOK azonban nem csak hallgatókból áll. A közösségi szcéna – vagy egyetemi mikrotársadalom – meghatározó csoportjait alkotják az egyetemi oktatók és más munkatársak. Néha fájdalmas, de tudomásul kell venni, hogy a társadalom fenntartását végző aktív felnőttközépkorú réteg teremti meg azt a közeget, kultúrát, melyben a fiatal generáció nevelkedik, szocializálódik. Ez a kultúra jeleníti meg azokat az értékeket, melyeket követendőnek tart. Egy súlyos ellentmondásoktól terhelt, anómiás (egyértelmű és világos értékekkel nem rendelkező) társadalomban naív vállalkozásnak tűnhet megkísérelni a mikrokultúra javítását, de a magunk szűk körében mindannyian felelősek vagyunk a világért, így legalább a saját önbecsülésünk érdekében meg kell próbálnunk jobbítani, amin lehet.

Mindenekelőtt szemléletváltozásra, gondolkodásmódunk megváltoztatására lenne szükség. Tudatosítanunk kell, hogy munkánkat egy közösség tagjaiként végezzük, együttesen teremtjük meg azt a harmonikus vagy diszharmonikus közeget, melyben a jövő generáció orvosai formálódnak. Az egyén és a közösség jóllétének, hatékony működésének sarokkövét jelenti a pszichológiai és pszichoszociális jóllét, egészségesség. Az ÁOK mindenkori vezetésének és lehetőleg minden oktatónak el kellene fogadnia és szemléletébe építenie, hogy a pszichológiai tényezők nem mást jelentenek, mint szükségleteinket, motivációinkat, érzéseinket, gondolkodásmódunkat, magát a viselkedést, kapcsolataink és kommunikációnk minőségét, tartalmát, azaz létünk alapvető meghatározóit.

Az orvossá válás messze többet jelent, mint tanulmányi feladatok teljesítését hat éven át. Olyan attitűdök kialakítását, értékek tisztázását, kapcsolati és humanista készségek fejlesztését is jelenti, melyek nem vezethetők le a biomedicina tantárgyaiból. Hiteles orvosmodellként az az oktató szolgál a hallgatók számára, aki személyiségében is rendelkezik ezen attitűdökkel, értékekkel, és azokat munkájában is meg tudja jeleníteni. Másrészt, az orvosképzés egyedülállóan speciális kihívásokat jelent a fiatal, alakuló személyiség számára: a hallgatók tanulmányaik során szembesülnek a test és a lét romlásával, a nyomorúsággal, az elmúlással, halállal, és megannyi más megterhelő élménnyel. A harmonikus orvosi identitás kialakulásához fel kell dolgozniuk ezen stresszeket, ehhez pedig a képzés során kell segítséget kapniuk.

A tradícionális biomedikális orvoslás gondolkodásmódja nem kedvez a fenti küldetés megvalósulásának, mert olyan redukcióval és hárításokkal terhelt, melyek következtében az orvoslást túlzottan racionális, „objektív" tudományként látja, láttatja, és a humanista (hippokratészi) deklarációk ellenére akaratlanul is ezt a modellt közvetíti a hallgatók számára.

Mindezzel együtt további, és nem elhanyagolható szempont az egyetemi oktatók személyisége, szemlélete. Mindannyian a civil életünkből hozott készségeinkkel, attitűdjeinkkel veszünk részt egy professzionális munkában: a fiataloknak az orvosi *hivatásra* való felkészítésében. Gyakran hallani, hogy azért nem érdemes a szakma pszichológiai vonatkozásaival foglalkozni, mert „kommunikálni mindenki tud", „majd a gyakorlatban megtanulja, hogyan kell bánni a beteggel", és így tovább. Sajnálatos, de vannak olyan privát attitűdök és viselkedésmódok – még ha szórványosan is fordulnak elő –, melyek aligha egyeztethetőek össze az egyetem értékrendjével és küldetéstudatával. Egyes hallgatók úgy látják, hogy néhány oktató számára teher az oktatás, nincs meg bennük a motiváció, hogy elősegítsék tanítványaik intellektuális fejlődését, érését. Vannak akik – a kevés is több az elfogadhatónál – nem rejtik véka alá előítéleteiket, intoleranciájukat egyes társadalmi csoportokkal szemben. A hallgatóktól minden félévben, minden vizsgaidőszakban hallani olyan – meglehetősen következetes, hitelesnek tűnő – történeteket, amelyek arra utalnak, hogy egyes tanárok nehezen magyarázható érzelmi-indulati magatartást tanúsítanak oktatási helyzetekben. A hallgató (vagy bárki más) megalázása, megszégyenítése akkor sem fogadható el, ha az illető erre egyébként a teljesítményével rászolgált.

Mindebből az következik, hogy – amennyiben feladatunknak a fiatalok *orvosi hivatásra* történő *felkészítését* gondoljuk – az egzakt élettudományokon túlmenően jóllétünk pszichológiai dimenzióját és a pszichológiai professzionalizmus szükségességét is el kell fogadnunk és szemléletünkbe építenünk. Az orvosképzés minden vonatkozásában professzionális feladat, márpedig professzionális feladatokat laikus szemlélettel és készségekkel megoldani nem lehet. Ezen felül következetesen képviselnünk kell azt az éthoszt, mely hivatásunk és humanizmusunk értékeit hordozza.
A fentiek megvalósítása többéves program lehet a kar számára, ezért érdemes mielőbb belekezdeni. Külföldi egyetemek példái azt mutatják, hogy a fenti elvek a gyakorlatban jól működő funkciók, szolgáltatások formájában szervesen beépülnek az egyetemi mechanizmusokba. A szervezeti keretet elsősorban a hallgatói jóléti szolgáltatások biztosítják, szoros integrációban az egyetem belső intézményeivel, hivatalaival. Egy részletesebb összefoglalóban javaslatot teszünk az ÁOK-on megvalósítható funkciókra, itt csak néhány jellegzetes példa kiemelésére van lehetőség.

Érdemes határozottabban deklarálni bizonyos értékeket, a kar önbemutatása során, tanévkezdéskor, vagy az új hallgatók fogadásakor. Ilyenek például: a diszkrimináció tilalma (verbálisan is), tolerancia és elfogadás; becsületesség a tanulmányokban; a zaklató vagy agresszív magatartás elfogadhatatlansága. Van olyan egyetem, ahol a kurzusleíráshoz csatolt a tanár hasonló normákat, megjelölve az egyetemi honlapokat, ahol részletesen olvashatók, és megadva a segítség módját, ha sérelem érné a hallgatót.

Az értékek kinyilvánításának hatékony módja, ha az eddigieknél is világosabbá tesszük a játékszabályokat, tanulmányi, fegyelmi vagy bármilyen más téren: minek mi az elintézési módja, minek mik a következményei. Ehhez természetesen személyek, szolgálatok, fórumok hozzárendelése szükséges, de az esetleges ráfordítás bőven megtérül a jobb közérzet és hatékonyabb tanulmányi teljesítmények révén.

Honlapján vagy nyomtatott formában szinte minden egyetem kiad hallgatói kézikönyveket (Student Handbook), melyek a belföldi, illetve külföldi hallgatók alkalmazkodását segítik az egyetemi léthez vagy az új kultúrához. A kézikönyvek számos kérdésben adnak tanácsot, eligazítást, konkrét segítséget. A problémák megoldására az egyetemek saját szolgálatokat, funkciókat tartanak fenn. Az újonnan belépő (elsőéves) hallgatókat a jelenleginél átfogóbb tartalmú információs csomaggal és orientációs programmal fogadhatná az ÁOK is. Az információk kiemelt megjelenési helye a kar honlapja lenne. Aktualizált formában a felsőbbévesek is megkapnák minden tanév elején ezt az anyagot.

A hallgatók jóllétét, alkalmazkodásukat, kapcsolataikat, tanulmányi hatékonyságukat nagyban javítaná a felsőbbéves segítőtárs-rendszer ("buddy system"), melyet a diákönkormányzat tudna megszervezni.

A hallgatói jólléti funkciók mindenhol kiemelkedően fontos elemei a pszichológiai segítő vagy tanácsadó szolgálatok. A fiatal egyetemi hallgatók életük intenzíven változó időszakát élik, melyben komoly pszichológiai problémák merülhetnek fel, ezek pedig jelentősen interferálhatnak az egyetemi teljesítménnyel. Más szavakkal: az elkötelezett oktatók érdeke is, hogy felismerjék hallgatóik pszichológiai jóllétének fontosságát, és tisztában legyenek azzal, hogy az egyetem mely fórumai segítenek e jóllét megőrzésében vagy helyreállításában.

Összefoglalva: szemléletünk formálásával és a fenti programok megvalósításával a következőkhöz járulhatunk hozzá: 1. érettebb kapcsolatokkal működő, harmonikusabb közösség kialakításához; 2. hatékonyabb és örömtelibb oktatási-tanulási munkához; 3. hallgatóink felnőtt, autonóm személyiséggé éréséhez, pozitív önértékeléséhez, önbecsüléséhez. Nem lényegtelen, hogy egyúttal a magunk testi-lelki jóllétét és pozitív önképét is karbantarthatjuk.

Végezetül néhány megjegyzés: a kar kiváló orvos és tanár személyiségei lehetnek azok, akik példájukkal elősegíthetik a fentebb vázolt fejlődést, a kritikai észrevételek nem őket illetik. Az írás azonban a jobbítani való dolgokról szól, ezért elkerülhetetlen a kritikus elemzés. A hallgatóknak tulajdonított állítások nagyszámú, több évet átfogó, különböző kontextusban lezajlott, részben dokumentált beszélgetésből származnak. Az orvosképzés és a személyiség kölcsönhatásait pedig számos kitűnő vizsgálat elemzi, melyek ismerete és alkalmazása gyümölcsözően hathat munkánkra.

Dr. Varga József
az Egészségpszichológiai Konzultációs Szolgálat vezetője
Magatartástudományi Intézet

A PTE ORVOSTUDOMÁNYI ÉS EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI SZAKOSZTÁLY tudományos ülései a 2009/20010-es tanév második szemeszterében

2010. február 22. – Tanulságos esetek fóruma

1. Halálos kimenetelű, szokatlan kiindulású hasi daganat esete. (Esetgazda: *Dr. Weninger Csaba,* PTE KK Radiológiai Klinika, további résztvevők: *Dr. Szabó Imre,* PTE-KK I. sz. Belgyógyászati Klinika és *Dr. Tornóczky Tamás,* PTE KK Patológiai Intézet)
2. Természetes és egészséges szülés a várandósság első trimeszterében kialakult aorta billentyű endocarditis sikeres sebészi kezelése után. (Esetgazda: *Dr. Alotti Nasri,* további résztvevők: *Dr. Gombocz Károly, Dr. Lemle Zoltán, Dr. Feiler Erzsébet, Dr. Beledi Ágnes, Dr. Wrana Győző, Dr. Rashed Aref*, Szívsebészeti Osztály, *Dr. Kovács Lajos,* Szülészet és Nőgyógyászati Osztály, Zala Megyei Kórház, Zalaegerszeg)
3. Szívsebészeti műtét a stroke ellátásában. (Esetgazda: *Dr. Tóth Levente,* Kardiológiai Osztály, további résztvevők: *Dr. Nagy Ferenc,* Neurológiai Osztály, Kaposi Mór Oktató Kórház, Kaposvár, *Dr. Bajzik Gábor,* Kaposvári Egyetem, Egészségtudományi Központ, MR Labor, *Dr. Pintér Örs*, PTE KK Szívgyógyászati Klinika)

2010. március 1. – Székfoglaló előadások

1. *Dr. Bíró Zsolt* (PTE KK Szemészeti Klinika): Quo vadis Szemészet? (40 perc)
2. *Dr. Gerlinger Imre* (PTE KK Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika): Valóban kis szakma a fül-orr-gégészet? (40 perc)

2010. március 8.

1. XX. Pilaszanovich Imre vendégprofesszori előadás – 2010.

Prof. Alastair Millar (Cape Town, South Africa): The paediatric surgeon and the liver and the biliary system (40 perc)

2. *Dr. Pintér András* (PTE KK Gyermekgyógyászati Klinika): Az Értől (majdnem) az Óceánig: a pécsi gyermeksebészet 80 éves története (30 perc)

2010. március 22. – Előadás - Felkért előadások

1. *Dr. Jobst Kázmér* (PTE KK Laboratóriumi Medicina Intézet): Miescher haemométere és a nuklein (45 perc)
2. *Dr. Barabás-Hajdu Enikő* (Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem, Mikrobiológiai Intézet, Marosvásárhely): A parazitológia kihívásai a XXI. században (25 perc)
3. . *Dr. Papp Nóra* (PTE ÁOK Farmakognóziai Tanszék): „Ezer orvossága van" – Népi gyógynövényismeret Erdélyben (25 perc)

Az ülések helye: PTE-ÁOK Elméleti Tömb
Dr. Donhoffer Szilárd (III. számú) tanterme
Pécs, Szigeti út 12.

Az ülések 16 órakor kezdődnek

Pátosz – Nosztalgia

Mert a miénk.

„S hogy mégis mit kell tennünk? Semmi mást, csak varázsolni. A varázsló Te magad vagy. Pálcád a dal, énekeld a zene ritmusára. A varázsige a szeretet.”*

2009. december 1-jén a PTE Általános Orvostudományi Kar diákjai színvonalas előadással nyitották meg az adventi időszakot. Ezen ünnephez számos hagyomány fűződik – gondoljunk csak a vasárnapi gyertyagyújtások visszafogott misztériumára –, elsősorban azonban lelki felkészülésről van szó, amelytől teljességgel elválaszthatatlan a zene, az ének, s úgy egyáltalán: az ünneplés. Ennek hiányát hivatott jóvátenni a tavaly első alkalommal megrendezett adventi műsor, melyben egy lelkes és zenekedvelő csapat ünnepi hangulatot teremtve igyekezett elvarázsolni a megjelent közönséget.

S hogy hogyan érezték magukat a szereplők? Erre a kérdésre egy rövid élménybeszámoló keretében kaphatunk választ:

„…Advent. Kórus. Nem emlékszem pontosan, hogy kezdődött –…talán épp valamelyik fejvesztett délután kerültem először a kották és énekelni vágyók közelébe. Aztán minden próba után egyre inkább belém ívódott az érzés: jó itt lenni. A társaság, a vidámság (az a pár pohár forralt bor…) sok-sok örömteli pillanatot jelentett a tanulós hétköznapok szürkeségében. S egyszer csak azon kaptam magam: színpadon állunk, ki-ki szépen felöltözve, mindannyiunk szemében csillogás, az arcokon mosoly … s lassan kezdetét veszi valamiféle *varázslat*…

Egy este, amely a maga szívet melengető egyszerűségében volt szinte tökéletes. Azon másfél óra alatt sokféle előadó, a legkülönbözőbb produkcióval képviseltette magát: *Tóth Ildikó* adventi köszöntőjét követően Quantz: Andante című fuvoladuóját *Cseh Anna* és *Horváth Andrea* előadásában hallhattuk, *Füredi Mihály* cselló- és *Fülöp Balázs* zongorakíséretével. *Vecsei Anna* verssel, majd ismét Balázs, fekete-fehér billentyűkön játszott további két zeneszámmal káprázttatta el a közönséget (Yann Tiersen: Comptine d’un autre été és La valse d’Amelie/Sanzon egy másik nyárról és Amelie keringője). Aztán egy kis időre elcsendesültek a hangszerek: három harmadéves fogorvostanhallgató *(Fábián Tamás, Kovács Áron és Huber Gergely)* a Twelve days of Christmas című számot – acapella – adta elő. Egy – a jelenlegi felállásban – most debütáló zenekar (Rhytmoscope – *Mekis Miklós, Horváth Éva, Kövér Anna, Spányik András, Füredi Mihály, Fábián Tamás, Járai Márk*) is bemutatkozott – vendégelőadóként zongorajátékát először itt élvezhették a zenekedvelők, majd Morricone filmzenéiből összeválogatott dallamok csendültek fel *dr. Hollósy Tibor* előadásában. S ami nélkül nem Advent az Advent: Bach és Gounod Ave Mariáját *Dani Timea* és *Somogyi László* énekelte az érdeklődő közönség számára – a művet zongorakíséretével *Sarlós Donát Péter* tette teljessé. Újabb, ám ezúttal izraeli és iráni hallgatókból álló zenekar (Inabsence) két saját számával járult hozzá az este különlegességéhez, majd Horváth Andrea és Sarlós Donát Péter az All the things you are című művet fuvolán valamint zongorán szólaltatta meg. A kórus által reprezentált énekek: Bárdos Lajos Karácsonyi bölcsődala, a Kodály Zoltán által megzenésített 150. genfi zsoltár, valamint egy spirituálé – *Szujó Szabina* szólóprodukciójával – mintegy keretként ölelték körül a színvonalas előadássorozatot.

Én úgy érzem, minden fellépő maximálisan hozzájárult ahhoz, hogy ezt az estét felejthetetlenné és egyedivé varázsolja. Talán az Advent, a „várakozás” ideje nemcsak egyfajta lelki felkészülést jelent, hanem az ilyen és ehhez hasonló alkalmak keresését is: ahol szeretetet adni és kapni lehet… néha varázsköntösbe bújtatva – zenével, énekléssel – máskor a világnak szétkürtölve teljes boldogságban. Két dologban azonban biztos vagyok: ez az egyetlen olyan ajándék, mely soha nem fogy el, és nem válik haszontalanná – s hogy a szeretetben

eltöltött percek egész életünkre hatással vannak a legbiztosabb alapot nyújtva a nehézségek leküzdéséhez.

Ezúton is szeretnénk minden kedves résztvevőnek megköszönni a felkészülést, a fáradságos munkát! Bízunk benne, hogy ez a koncert csak kiindulópontja volt valami későbbi jónak, lesz még folytatás, és igenis kijelenthetjük: sikerült hagyományt teremteni.

**A címben szereplő idézet Tóth Ildikó bevezetőjéből való.*

Benedek Andrea
Fotó: **Kittkáné Bódi Katalin**

Tisztelt Olvasók!

A Himnusz a kézirat tanúsága szerint 1823. január 22-én született. Ez a nap, 1989 óta, a magyar kultúra napja. Kölcsey unokaöccséhez, Kálmánhoz, intézett erkölcsi intelmeit tartalmazza a Parainesis. Rövid részlete, a ma emberének a szokatlan nyelvezet ellenére is elolvasásra érdemes. Megtudhatjuk belőle, hogy ez a nagy költő milyen nemes lelkű ember is volt egyben.

A több mint száz évvel későbbi költőtárs, a Jóslat szerzője Mészöly Miklós, szűkebb pátriánk Aliscum, azaz Szekszárd szülötte.

Kiss Tamás könyvtáros

Kölcsey Ferenc: Parainesis (részlet)

Minden erény önáldozattal jár, feláldozásával pillantatnyi kényünknek, megtagadásával önhasznunknak, s nem ritkán hajlandóságunk vagy gyűlölségünk elnémításával: azonban minden áldozat kicsiny azokhoz képest, miket a hazának kívánni joga van. Mindent, amit élted folyta alatt arcod izzadásában gyűjtöttél; mindent, amit lángoló szerelemmel fűztél magadhoz, javaidat, kincseidet, házad népét és saját éltedet naponként és pillanatonként érette fel kell szentelned. Mert tudd meg: e szóban – haza, foglaltatik az emberi szeretet és óhajtás tárgyainak egész öszvessége. Oltár, atyáid által istennek építve; ház, hol az élet első örömeit ízleléd; föld, melynek gyümölcse feltáplált; szülőid, hitvesed, gyermekeid, barátid, rokonaid s polgártársaid: egyről egyig csak egészítő részei annak. Hány embert láttam én, ki meggyúlt háza üszkei közé éltét veszélyezve rohant, hogy némely hitvány eszközöket kiragadjon? S nem sokkal inkább természetes-e ily valamit a hazáért, azaz mindnyájunknak, az egész nemzetnek mindeneért cselekednünk? És mégis kevesen vagynak, kik e gondolatot felfogván sajátokká tehetnék! Mert az ember, ha értelme s érzelme körét gondosan nem szélesíti, keskeny s mindég keskenyebb határok közé szorul; szemei az egész tekintetétől elszoknak; s parányi birtokában, háza falai közt elszigetelve csak önmagát nézi, s a legszorosb, legegyetemibb, legszentebb kapcsolatokat nem láthatja. Ezért a hazaszeretet valóságos példái oly igen ritkák; ezért vagynak, kik annak való értelmét soha magokévá nem tehették; s azt, amire saját szívünk oly természetesen vezethetne, rendkívüli tüneménynek tartják, mely szemeiket, mint az égen széjjelpattanó tűzgömb, legelteti, de lelkeikre benyomást nem teszen.

Jókor szokjál e gondolathoz: a társaságban született ember nem önmagáé. Számtalanok a jótetemények, mik a társas életben naponként reánk háramlanak; lehet-e kívánnunk, hogy e jótetemenyekkel ingyen élhessünk, mint zsarnok a más izzadása bérével? Használni akarod a társaságot? Úgy mindent kell tenned annak fenntartására, mi saját erődtől kitelik. Mi a haza, mint a legszentebb kapcsokkal egybefoglalt emberek társasága? Ezerféle édes emlékezet, megszokás, haszon és szeretet összefont érdekei teszik azt a szív előtt kedvessé; e társaság ideája egyesíti magában nemcsak azon érzemenyeket, melyek kebledet mint háznép tagjának, barátnak és rokonnak betöltik; e társaság ideája egyesíti magában nemcsak birtokodat s birtokod és élted bátorságos voltát: de az önérzést is, melyet, mint szabad ország polgára, magadban hordasz; mely veled született, mely gondolatidra, tetteidre s egész lényedre törülhetetlen befolyást gyakorol; melyet tisztán meg nem őrizve ten emberi becsedet alacsonyítod le. Kinek szívében a haza nem él, az száműzöttnek tekintheti magát mindenhol; s lelkében üresség van, mit semmi tárgy, semmi érzet be nem tölt.

Az ember egyedül gondolva nem több a magányos vadállatnál, mely élte fenntartásaért zsákmányt keresve bolyong. Emberi ész és erő csak társaságban fejlik ki; s amint valamely embertársaság szerencsésb, szebb, dicsőbb hazává alkotta magát: polgárai minden szépben és jóban aszerént haladhatának. Ezért kell minden mívelt embernek a hazát legfőbb gondjává tennie; s ez mindenekfelett oly hazákról értetik, hol az egyes polgárnak a közdolgok folyásába tekinteni joga s kötelessége van. Mert jog és kötelesség egymástól soha el nem választhatók.

Mészöly Miklós: Jóslat

Majd lesz egy reggel,
mikor a füveket megérinti
a párjavesztett cipő.
A szomszéd kérdi, hogy ki járt itt,
s az elöljáróságon utánanéznek az adatoknak:
“Bíró úr, itt hiányzik néhány lap…”
A bokrok alól halk Haydn csembaló-szonáta.
“Ez az örökös emlékezés!”
bosszankodik a nyomozó tiszt.
A dagály kavicsokat dob ki,
csupa kisemmizett rejtjel.
Nem, itt nem mondják ki
soha az utolsó szót.

Négyes jubileum a Gyermekklinikán

Négyes jubileumnak adott otthont a PTE Gyermekklinika, a Magyar Gyermekorvos Társasággal közösen, 2009. november 11-én az MTA Pécsi Területi Bizottságának székházában. Az ünnepi tudományos ülést Heim Pál halálának 85. évfordulója, Kerpel-Fronius Ödön halálának 25. évfordulója, a Magyar Gyermekorvos Társaság és a Pécsi Gyermekklinika megalapításának 85. évfordulója alkalmából rendeztük.

Az ünnepi tudományos ülés megnyitóján Túri Sándor professzor, a szegedi Gyermekklinika igazgatója, a Csecsemő- és Gyermekgyógyász Szakmai Kollégium elnöke, Szabó László főorvos, a Magyar Gyermekorvos Társaság (MGYT) elnöke és Csizi Péter, a Pécsi Önkormányzat Népjóléti és Sportbizottságának elnöke mondott köszöntőt.

Ezt követően Molnár Dénes professzor, a pécsi Gyermekklinika igazgatója, házigazdaként tartotta meg az ünnepi ülés első előadását, a „Heim Pál emlékelőadás”-t, ami során részletesen beszélt Heim professzor életéről, munkásságáról, orvosi és emberi kvalitásairól, a 20-as évek és a jelenlegi helyzet nehézségeiről, de egyben a lehetőségekről is. Heim Pál örökségeként, szellemiségének hagyatékaként hangsúlyozta, hogy a legnehezebb politikai és gazdasági helyzetben is a legmagasabb színvonalú ellátásra kell törekedni, a szükséges fejlesztéseket ki kell kényszeríteni. A nővérek képzése és továbbképzése alapvető kötelessége és ér-

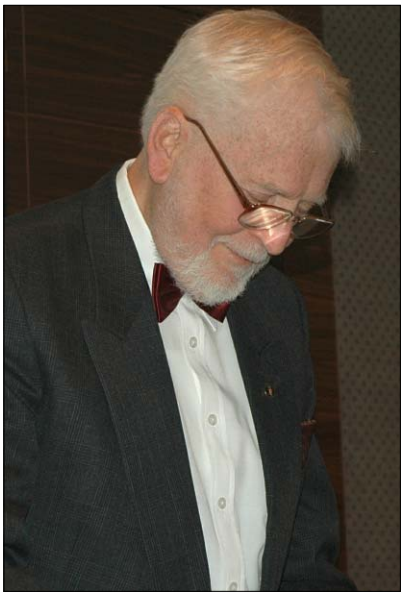

Dr. Cholnoky Péter ünnepi megemlékezését tartja

Dr. Soltész Gyula átveszi a díjat dr. Szabó Lászlótól, a Magyar Gyermekorvosok Társasága alelnökétől

Heim Pál
(Gecső Sándor alkotása)
Fotó: Rodler Miklós

Heim Pál iskolateremtő magyar orvos, aki 1875-ben született Budapesten, ahol a középiskolát is végezte. Laussane-ban kezdte az orvosegyetemet, amit 1897-ben Budapesten fejezett be. Ettől az évtől kezdve az ifj. Bókay János vezette gyermekklinikán dolgozott. Másfél évet ösztöndíjasként Breslauban (ma Wroclav) töltött, az Adalbert Czerny által irányított gyermekklinikán, majd Laussane-ban és a párizsi Pasteur Intézetben volt még rövidebb tanulmányúton. 1907-ben a budapesti egyetem orvosi karán magántanár lett „A gyermekkori betegségek szemiotikája” tárgykörben. Részt vett az I. világháborúban, katonai járványkórház parancsnoka volt. 1918-ban a pozsonyi egyetem gyermekgyógyászati tanszékének rendes tanárává nevezték ki, ahonnan azonban – egy év működés után – menekülnie kellett, az egyetemet átmenetileg a fővárosba helyezték el, ahol az 1921/22-es tanévben az egyetem rektora volt. Az 1923/24-es tanévben Pécsre költözött, és az itt töltött öt év klinikusi, kutatói és oktatói munkásságának legtermékenyebb szakasza volt. 1929 őszén, Bókay János nyugdíjba vonulásával, meghívták a pesti Gyermekklinika élére. Székfoglalóját „A gyermekorvostan jelentősége és tanítása” címmel tartotta, ami a jelen tudományos ülés mottója is volt. 1929. október 23-án (kinevezése után 6 héttel) tragikus hirtelenséggel, tüdőgyulladásban meghalt.

Kiemelkedő szerepet játszott az anyák és csecsemők védelmére létrehozott Országos Stefánia Szövetségben, s e szövetség orvosi elnöke volt. Pécsett töltött évei alatt megalapította annak helyi fiókját. A pécsi klinikán országosan elismert rangú, bentlakásos, munka melletti, kétéves gondozónőképzést valósított meg; a képesítővizsgát miniszteri biztos felügyelte. Ezek a kiváló gyermekápoló-, és gondozónők voltak a Heim nővérek. Heim professzor a fiziológiai irányzat híve volt, a gyermekgyógyászaton belül pedig felismerte a csecsemőgyógyászat, a csecsemőgondozás, a megelőzés és a területi tevékenység különleges jelentőségét. Ha azt mondjuk, hogy Heim Pál nagyszerű orvos, kiváló diagnoszta volt, akkor ez igaz, de távolról sem elég jellemzéséhez. Orvosi kvalitását nehéz szavakkal érzékeltetni, a beteg iránti odaadás volt az, amit mindenkitől, feltétlenül megkövetelt. Korai haláláig 83 közleménye, ezen belül 3 könyve és egy könyvrészlete jelent meg. Tudományos munkáját a mély és sokirányú érdeklődés, az intuíció és józan kritika jellemezte

deke minden gyermekgyógyásznak, hiszen az a magas színvonalú betegellátás egyik fontos alapköve. A megelőzés – Heim Pál idejében és jelenleg is – a gyermekgyógyászat egyik legfontosabb feladata és kitörési lehetősége.

„85 éves a Gyermekorvos Társaság" címmel Szabó László főorvos, a MGYT elnöke tartott érdekes, színes, nemcsak a társaság történetét, hanem ezzel együtt a gyermekgyógyászat történelmét is áttekintő előadást.

Az ünnepi ülést megtisztelte a Heim család néhány leszármazottja, köztük Heim Pál dédunokája is, aki „Heim Pál öröksége és a gyermekgyógyászat reményteljes jövője" címmel tartott előadást. Számára a dédapa szellemi öröksége leginkább az „ember", aki megküzdve a nehézségekkel, mindig önzetlenül tett és dolgozott, tudása legjavát adta minden elesettnek.

Középen Heim Pál, a legendás Heim Pál professzor dédunokája, mellette dr. Molnár Dénes, a Gyermekklinika igazgatója

A rendezvény második felében, a Magyar Gyermekorvosok Társasága 2009. és 2010. évi Kerpel-Fronius Ödön-díjait dr. Szabó László (MGYT elnöke) és dr. Velkey György (MGYT főtitkára) adta át, dr. Cholnoky Péter és dr. Soltész Gyula professzor uraknak, eddigi tudományos munkásságuk elismeréseképpen. Mindketten a pécsi Gyermekklinikáról indulva, Soltész professzor ott kiteljesedve érték el tudományos sikereiket. A hallgatóság soraiban ülve, nagy élmény és megtiszteltetés volt mindannyiunk számára, hogy részesei lehettünk a professzor urak örömének és meghatottságának, valamint bölcs, szellemes és nagyon sok „útravalót" adó emlékelőadásaiknak.

„Bárcsak méltók tudnánk lenni az ő kutató, alkotó munkásságához, a gyermek iránti határtalan szeretetéhez és egyéniségének annyi lebilincselő bájához! Bárcsak maradhatnánk mindig hű és méltó tanítványai"– mondta Heim Pálról dr. Duzár József professzor a Gyermekklinika évfordulóján 1935-ben, és ezekkel a sorokkal zárta előadását Molnár Dénes professzor úr is. Heim Pál öröksége a mai napig kihat a Gyermekklinika szellemiségére, szerencsére a pécsi Gyermekklinika elmúlt 85 évében mindig voltak, vannak és lehetnek olyan példaképeink, akik biztos alapot teremtenek a jövőre nézve is.

Dr. Erhardt Éva

Jogorvoslap-konferencia 2009

E sorok írója egy sajátságos, de mindenképpen figyelemre méltó konferencián vett részt november 5-6-án Debrecenben; az Egészség Joga Alapítvány (EJA), valamint a „Jogorvoslap – jogról orvosoknak" kéthavi lap szervezése és szponzorálása jóvoltából.

Második alkalommal rendezték meg a Jogorvoslap-konferenciát, aminek témája a felértékelődött felelősség volt – úgy az egészségügyi szolgáltató, mint a betegek jogait képviselő szervezetek és a bíróságok részéről.

Alaptételként elhangzott, hogy a tömegtájékoztatásban határozott aszimmetria mutatkozik az egészségügyi szolgáltatók hibáival, műhibapereivel kapcsolatban: ritkaságszámba megy az olyan híradás, ami egy orvos, egy kórház ellen indított műhibaper elvesztéséről szól.

A másfél napos konferencián a résztvevők először elméletben, majd gyakorlatban is megmérhették szakmai igazságérzetüket. Az elméleti munka során az egészségügyi szolgáltatók minden szintjének jogi képviselői fejtették ki nézetüket. Országos intézmény, súlyponti kórház, egyetem, fővárosi és vidéki kórház, az Egészségbiztosítási Felügyelet, betegellátó magánvállalkozás, az Egészségügyi Minisztérium államtitkára, egészségügyi szakjogász, biztosító szakembere és tanácsvezető bíró részletezte véleményét a betegellátás jogi vetületéről, a jogi szabályozás hiányosságairól.

Az előadások témáinak felsorolása meghaladná ezen írás méreteit, ezért csak gondolati összefoglalót illesztek ide:

Az egészségügyi ellátás, a közben elkövetett hibák, azok jogkövetkezményei különböző szempontokból kerültek tárgyalásra. A saját területén (betegellátás, biztosítás, jog) mindenki tisztában van jogaival és kötelmeivel, a különböző nézőpontok egyidejű bemutatása azonban a kérdések új típusú megközelítését tette lehetővé.

Külön teret szenteltek a napjainkban szinte divattá vált műhibaperek hátterének, a megváltozott (betegközpontú) gyógyítás nézőpontjának, a „megélhetési pereskedés"-nek. Hangsúlyozták e témakörben a média felelősségét.

A konferencia második napján a szervezők játékra invitálták a résztvevőket: mindenki kézhez kapta egy konkrét ügy periratát, az igazságügyi szakértői véleményekkel együtt. Összesen öt ügy került terítékre. Öt csoportban, mindenhol egy bíró és egy ügyvéd koordinálásával három óra alatt kellett a csoportoknak minden körülményt figyelembe véve ítéletet hozni.

A csoportmunka után a konferencia újból összeült résztvevői előtt minden csoport képviselője ismertette a megtárgyalt ügyeket és a megszületett döntéseket, amiket összevetettek a valódi ítéletekkel.

Játék volt? Korántsem, de izgalmas és tanulságos.

Molnár Béla
Egyetemi Gyógyszertár

Congressus Pharmaceuticus Hungaricus XIV.

A Budapest Kongresszusi Központ adott otthont november 13-15. között a XIV. Magyar Gyógyszerészkongresszusnak. Az előző kongresszusokhoz képest is ünnepi alkalom volt – mint ahogy Klebovich Imre professzor, a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság elnöke megnyitó beszédében ki is fejtette –, mivel idén iktatta az Országgyűlés törvénybe a gyógyszerészek foglalkozásdoktori címének (dr. pharm.) viselési jogát, az egészségügyi szolgáltatások közé sorolták a patikai gyógyszerkiadást, valamint Európában elsőként deklarálták jogszabályi szinten a gyógyszerészi gondozást. Ez utóbbi tevékenység – amit a gyógyszerészek ellenszolgáltatás nélkül végeznek – az Egészségügyi Világszervezet elismerését is kivívta.

További nemzetközi szakmapolitikai siker, hogy az Európai Közösség Bírósága ez év május 19-i határozatában kimondta, hogy a gyógyszerész szakértelme, szakmai és egzisztenciális függetlensége a magas színvonalú, kiegyensúlyozott és a betegérdeket előtérbe helyező gyógyszerellátó tevékenység záloga.

A kongresszus két jelmondata a szervezők szándékát és célkitűzéseit is magában foglalta: „Biztonságos gyógyszerek, hatékony gyógyszerellátás” – „A dr. pharm. cím kötelez”. Hogy ezt igen komolyan vették, arra a rendkívül bőséges szakmai program szolgáltatta a bizonyítékot: már a kongresszus megnyitása előtt összesen kilenc szakmai tréningen vehettek részt az előzetesen jelentkezett érdeklődők.

Az összesen 1033 regisztrált résztvevő számára a szakmai program 120 előadást és 147 posztert vonultatott fel. Botz Lajos professzor MGYT alelnöki minőségében hangsúlyozta, hogy a kongresszussal híd-szerepet kívánnak betölteni a gyógyszerészet különböző területei között, a közforgalmú gyógyszertárak működésétől a gyógyszerkutatásig.

Székely Tamás egészségügyi miniszter a kongresszust köszöntő beszédében arra bíztatott minden gyógyszerészt, hogy problémáikat saját maguk oldják meg. Ez a kijelentés a mai helyzetben többféleképpen is értelmezhető.

Az ünnepélyes megnyitón került sor a hazai gyógyszerészetért sokat tett tudósok, szakemberek kitüntetésére. Pécsi vonatkozású hír, hogy Szolcsányi János professzor a pécsi gyógyszerészképzés során kifejtett tevékenységéért a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Tiszteletbeli Tagja címet kapta.

A plenáris előadások után a szakosztályok és szervezetek öt párhuzamos szekcióban rendezett előadásait és az azt követő vitákat látogathatták a résztvevők. Az esti rendezvényen külföldi testvérszervezetek delegációi köszöntötték a kongresszust.

Az első kongresszusi nap méltó lezárása volt a kulturális program: Vukán György és a Zeneakadémia tanáraiból alakult Brassimum Rézfúvós Kvintett adott felejthetetlen hangversenyt klasszikus és modern szerzők műveinek sajátos (és valószínűleg csak általuk előadható) feldolgozásaiból.

Szombaton szekció és plenáris előadások következtek, este egy workshop keretében a tudományos közlemény sikeres megírásának rejtelmeiből kaptak ízelítőt a jelentkezett résztvevők.

Vasárnap három párhuzamos szekcióban folytak előadások, ezzel egyidőben ifjúsági fórum zajlott a fiatal gyógyszerészek lehetőségeiről és problémáiról. Mottó: A gyógyszerészet fiatalok szemével – nem csak fiataloknak.

A plenáris előadások során a gyógyszerészet alapkérdései kerültek terítékre, szakmai és filozófiai kérdések határterületén. Az előadások témái, kommentár nélkül: A gyógyszerészi gondozás eddigi eredményei; diplomás kereskedőtől a doktori címig; minőség, etika és üzlet a gyógyszertárban; foglalkozás, vagy hivatás.

A kongresszus záró előadását Paál Tamás professzor, az Országos Gyógyszerészeti Intézet tanácsadója tartotta az influenza-vakcina tényeiről és a köré fonódott tévhitekről.

Pécsi sikerek a kongresszuson: a pécsi gyógyszerészképzés hat intézete huszonkét poszterrel és hét előadással vett részt. A Gyógyszerészeti Intézet munkatársa, dr. Tóvölgyi Zsuzsanna poszteréért nívódíjat kapott. (A díj: két gyógyszerészeti szakmai folyóirat egyéves előfizetése.) A bírálat során a szakmai zsűri több szempontból értékelte a posztereket, és legjobb poszter címét a Pécsi Tudományegyetem Gyógyszerészi Kémiai Intézet munkatársa, dr. Kuzma Mónika poszterének ítélték. A döntés a poszter készítője számára magas pénzjutalmat jelent, amit tudományos rendezvényen való részvételre fordíthat.

Molnár Béla
Egyetemi Gyógyszertár

MEGHÍVÓ TUDOMÁNYOS NEMZETKÖZI KONFERENCIÁRA

III. Európai migrációs és etnikai kisebbségi egészségügyi konferencia –

3rd Conference of Migrant and Ethnic Minority Health in Europe, in Pécs, Hungary on 27-29 May 2010

A Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kara az European Public Health Association (EUPHA) felkérésére, 3rd Conference on Migrant and Ethnic Minority Health in Europe címmel nemzetközi kongresszust rendez a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kara Elméleti Tömbjében 2010. május 27-29. között.

Konferenciánk az EUPHA kétéves ciklusban ismétlődő konferencia sorozatának része, a migrációs egészségügy, mint új diszciplina, legjelentősebb európai tudományos fóruma. A megelőző konferenciák helyszíne Antwerpen és Malmő voltak. A konferencia neves európai egészségpolitikusok és kutatók közös fóruma lesz. Beszédet mond Andrzej Rys, az European Commission Public Health (DG SANCO) igazgatója és Jakab Zsuzsa, már mint a WHO új Európai igazgatója. Az Európa Tanács szakbizottsága, mely előkészíti azt az állásfoglalást, mely a migránsok egészségügyi ellátáshoz való jogával foglalkozik, erről a kérdésről nyilvános ülést fog tartani. A konferencia fő célja, hogy a migrációs kihívásokhoz kapcsolódóan áttekintse a speciális, új és Európában egyre jelentősebb egészségügyi ellátási, szűrési és gondozási igényeket. Ezen belül különösen a következő problémák: emerging/re-emerging diseases, diagnosztika (különösen gyors diagnosztikai), terápiás és prevenciós (vakcináció) lehetőségek, illetve a migránsok hozzáférésének javítása mindezen szolgáltatásokhoz; „Migráns barát" egészségügyi szolgáltatás kialakítása.

Külön megemlítenénk, hogy a NATO újonnan alakult Military Medical Center of Excellence is csatlakozott a konferenciához, és önálló szekcióban foglalkoznak a kérdéskörrel.

A rendezvényre az előző két konferencia tapasztalatai alapján 200-250 résztvevőt várunk.

A kongresszus megrendezésére történt felkérés nemcsak az Egyetem és a város számára is szóló jelentős elismerés, de Magyarország és az európai régió számára is fontos.

A konferencia a 2010 Pécs Európa Kulturális Fővárosa programnak is hivatalos rendezvénye.

A konferencia tématerületei:

- Migráció és egészségügyi szükségletek (fertőző és krónikus betegségek)
- Migráció és egészségügyi ellátó rendszer
- Migránsok, etnikai kisebbségek és egészségügyi jogok
- Migránsok, etnikai kisebbségek és társadalmi egyenlőtlenségek
- Nem migráns etnikai kisebbségek közegészségügye
- Kutatási metodika a migráns és etnikai kisebbségi csoportoknál
- Migráció, katasztrófa- és katonai orvostan
- Európai migránsok, etnikai kisebbségek és a vidéki közösségek közegészségügye (az Európai Közösségi Egészségügyi Szervezet közös szekció találkozója)

További információ olvashatnak a konferencia weboldalán:

http://www.mighealth2010.net

Minden érdeklődőt szeretettel várnak a konferencia szervezői.

Dr. Németh Péter
PTE ÁOK dékán
Szervező Bizottság Elnöke

Prof. Szilárd István
Tudományos Bizottság Elnöke
PTE ÁOK
e-mail: istvan.szilard@aok.pte.hu

Fekete Szabolcs
a helyi szervezőbizottság titkára, Pályázati Igazgatóság
PTE ÁOK
e-mail: szabolcs.fekete@aok.pte.hu

A kongresszus teljes körű lebonyolításával a Tensi Aviation Kft.-t bíztuk meg: Tensi Aviation Kft.
H-7621 Pécs, Teréz u. 17.
Tel.: +36 72 513 983, 513 990
Fax: +36 72 510 497
web: *www.tensi/congress.hu*
E-mail: info@mighealth2010.net, afarago@tensipecs.hu, evetek@tensipecs.hu

Bognár Rita

Fotó: Rodler Miklós

Japánban jártunk

A 2009. november 8-12. között Japánban, Yokohomában tartott Scientific Congress of The World Federation of Hydrotherapy and Climatotherapy (FEMTEC) nemzetközi konferencián az Orvosi Népegészségtani Intézetből dr. Varga Csaba egyetemi docens, dr. Szendi Katalin és Gerencsér Gellért PhD hallgatók vettek részt. A konferencia több Japán városban zajlott, úgymint Tokió, Yokohama, Hakone és Kusatsu. Japánban, akár csak Magyarországon, számos elismert gyógy- és termálvíz található, ezeknek a természeti kincseknek ők is fontos szerepet tulajdonítnak a különböző betegségek kezelésében. Természetesen a tudományos előadások mellet a résztvevők arra is szakítottak időt, hogy megismerkedjenek az ország kultúrájával, lakóinak szokásaival és érdekes és különös konyhaművészetével. Ezen ismerkedés élményeit szeretnék bemutatni néhány fényképpel.

Gerencsér Gellért

Tokió, a világ legnépesebb metropoliszának „részlete” a 45. emeletről

Tokió belvárosában számos park található, amelyekben a világ különböző kertépítészeti stílusait gyűjtötték össze

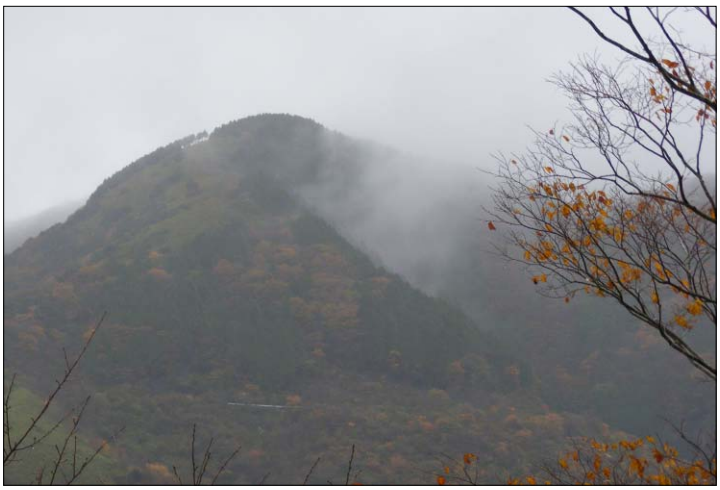

A Fiji lábánál

Csendes-óceáni kikötő Yokohamában a szállodai szobából

Résztvevők, a szervezőkkel együtt

Beszámoló a MAÁSZT XIII. kongresszusáról

A Magyar Arc-, Állcsont- és Szájsebészeti Társaság 2009. november 5-7. között Pécsett rendezte meg XIII. kongresszusát. A kongresszusra 196-an regisztráltak, közöttük a magyar résztvevőkön kívül hat országból érkeztek kollégák. A kiállító, támogató cégek száma 13 volt, közöttük két kiemelt, a Denti System Kft. és a D-Bond Dentál Kft.

A Pécs központjában, a Palatinus szállóban megtartott kongresszuson 11 posztert mutattak be és 48 előadás hangzott el. A csütörtöki poszter szekció után pénteken és szombaton hat szekcióban folytak előadások, melyeknek témakörei az onkológiai ellátás és prevenció, dento-alveoláris sebészet, traumatológia, rekonstrukció és esztétikai sebészet, implantológia és szabad témák voltak. A tudományos program keretében díszelőadást tartott Prof. Miso Virág (Zágráb) az Európai Cranio-Maxillofaciális Társaság következő elnöke: „Unfavourable results and complications in head and neck plastic surgery" címmel. Felkért előadást tartottak: Prof. Sandor George (Toronto) „Őssejti momentum"; Gerlinger Imre professzor (PTE) „Arcfájdalmak a fül-orr-gégész szemszögéből"; dr. Mangel László egyetemi docens (PTE) „Radiobioterápia a fej-nyak rákok vonatkozásában" címmel.

A szekcióelnökök: Szabó György, Nagy Katalin, Barabás József, Orosz Mihály, Piffkó József professzorok, Szentirmay Annamária, Bögi Imre, Németh Zsolt, Oberna Ferenc, Pácz Miklós, Redl Pál, Somlai Károly doktorok és Olasz Lajos professzor levezetésével elhangzott előadások igen magas színvonalúak voltak, és általában élénk diszkusszió követte őket. A tudományos program tartalmazta az arckoponyával kapcsolatos ambuláns és fekvőbeteg sebészi tevékenységek teljes témakörét. Örömteli volt a 35 év alatti fiatal kollégák előadásainak nagy száma és magas színvonala, amit a jelentős számú Béres Károly díj is bizonyít.

A tudományos programot a társaságiak színesítették; ezeket a csütörtöki, a Palatinus szálló Bartók termében megtartott zenés, táncos fogadás vezetett be, melyen Baranya megye és a Pécsi Tudományegyetem vezetői köszöntötték a megjelenteket. Pénteken, délutáni programként, világörökségi séta következett Pécs belvárosában, majd Villánykövesden zenés, borkóstolásos bankettvacsora zárta a napot.

A kongresszus jól szolgálta a társaság tagjai által az elmúlt években végzett szakmai és tudományos munka számbavételét, a jövőbeni teendők meghatározását, melyeknek pontos tervezése és megvalósítása már az új vezetőség feladata lesz. A kongresszus zárásaként került sor a Béres Károly díj átadására, melyeket a prof. Szabó György kuratóriumi elnök által vezetett bizottság ítélt oda az alábbi kollégáknak:

I. helyezettek:
Dr. Boda Róbert, dr. Czakó László, dr. Novák Péter

II. helyezettek:
Ifj. dr. Barabás József, dr. Frank Dorottya (PTE ÁOK), dr. Horváth Dóra, dr. Juhász Tamás, dr. Lestyán János, Sterbach Károly

III. helyezettek:
Dr. Kalmár Gabriella, dr. Kardos István, dr. Orsi Enikő (PTE ÁOK), dr. Rásonyi-Kovács Orsolya, dr. Simai Attila

A PTE ÁOK Fogászati és Szájsebészeti Klinika munkatársai az alábbi előadásokkal és poszterekkel vettek részt a kongresszuson:

Humán papillomavírusok (HPV) szerepe a szájüregi daganatos megbetegedésekben
Frank D., Szalma J., Rideg O., Nagy T.*, Miseta A.*, Olasz L.
PTE KK Fogászati és Szájsebészeti Klinika, Arc-Állcsont-Szájsebészeti Tanszék, Pécs
*PTE KK Laboratóriumi Medicina Intézet, Pécs

A radiológiai jelek korrelációja a klinikai és diagnosztikus tünetekkel biszfoszfonáttal kezelt esetekben
Meiszter P., Olasz L., Szalma J., Orsi E.
PTE KK Fogászati és Szájsebészeti Klinika, Arc-Állcsont-Szájsebészeti Tanszék, Pécs

Cammurati-Engelmann syndroma ismertetése (esetbemutatás)
Orsi E.*, Semjén D.**, Marada Gy.*, Olasz L.*
*PTE KK Fogászati és Szájsebészeti Klinika, Arc-Állcsont-Szájsebészeti Tanszék, Pécs;
**PTE KK Patológiai Intézet, Pécs

Orthodontiai csavar-implantátum és a nyálkahártya viszonya
Herényi G., Szalma J., Gurdán Zs.
Fogszabályozási és Fogászati Poliklinika, Pécs; PTE KK Fogászati és Szájsebészeti Klinika

Maxillofacialis traumatológiai ellátás az Egyesült Arab Emirátusokban
Gelencsér G., Borbély L.
PTE KK Fogászati és Szájsebészeti Klinika, Arc-Állcsont-Szájsebészeti Tanszék, Pécs

DMFT index alakulása a harmadik világban
Nyárádi Z.*, Orsi E.*, L. Kókai E.**, Nagy K.**, Olasz L. *
*PTE KK Fogászati és Szájsebészeti Klinika, Arc-Állcsont- Szájsebészeti Tanszék
**SZTE Fogorvostudományi Kar

Dr. Olasz Lajos
egyetemi tanár
MAÁSZT XIII. kongresszus elnöke

Agykutatók nemzetközi kongresszusa Pécsett

A Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Karának Élettani Intézete a Nemzetközi Agykutatási Szervezet (IBRO) égisze alatt és annak támogatásával 2010. január 21-23-ig nemzetközi idegtudományi kongresszust rendezett az Orvoskar Elméleti Tömbjében. A konferencia elnöki tisztét Dr. Karádi Zoltán, az Élettani Intézet igazgatója töltötte be, a tiszteletbeli elnök Dr. Lénárd László akadémikus, míg a szervező titkár Dr. Buzás Péter volt. A szervező és program bizottság további tagjai Dr. Shuji Aou (Japán), Dr. Gálosi Rita és Dr. Jandó Gábor voltak.

Az *IBRO International Workshop 2010* címmel megtartott tudományos tanácskozásra a világ 20 országából több, mint 460 résztvevő érkezett városunkba. Világszerte elismert szaktekintélyek tartották a 4 plenáris előadást, és a 6 tematikus szimpozium is igen neves külföldi és hazai előadókat sorakoztatott fel. A kongresszus résztvevői 240 poszter keretében mutatták be az agy és az idegrendszer működéséről, betegségeiről és azok gyógyítási lehetőségeiről szóló legújabb eredményeiket. A prezentációk az idegtudományok művelésének igen széles körébe nyújtottak betekintést, az elméleti idegtudományi kutatásoktól egészen azok eredményeinek gyakorlati alkalmazásáig.

A kongresszuson megvitatott témák sorában szerepeltek például a különböző funkcionális képalkotó eljárások, melyek segítségével specifikusan megjeleníthetők az emberi agy számtalan területe közül azok, melyek egy adott feladat ellátásában vesznek részt vagy éppen egy betegség vagy sérülés miatt működésük károsodott. Nikos Logothetis, a németországi tübingenbeli Max Planck Intézet igazgatója nagy érdeklődéssel kísért és óriási sikert aratott plenáris előadásában mutatta be a mágneses rezonancia képalkotás alkalmazási területeit, élettani, neurofarmakológiai és elektrofiziológiai technikákkal való ötvözésének lehetőségeit.

Egy másik nagy témakör volt az agy működésében szereplő vagy azt befolyásoló kémiai anyagok kutatása, ezen területen elért legújabb eredmények, melyek az idegrendszer számos degeneratív megbetegedésének (Alzheimer-kór, parkinzonizmus, stb.) egyre jobb megismeréséhez, s majdani, a mainál hatékonyabb gyógyszeres kezeléséhez nyújthatnak alapot.

A témák között szerepelt az idegrendszer fejlődésével foglalkozó kutatási eredmények bemutatása is. Fujio Murakami, a japánbeli Osaka Egyetem világhírű professzora a neuronális migráció agykéreg fejlődésében játszott szerpéről, míg Hámori József akadémikus az agyvelő fejlődéstörténetének számos érdekes vonatkozásáról tartott igen érdekes plenáris előadást.

A rendezvény során szóba kerültek olyan új eredmények is, melyek hozzásegítenek bennünket az agy legmagasabb szintű működéseinek, a megismerés, a tudatos gondolkodás és az érzelmek, a homeosztatikus szabályozás biológiai alapjainak, egyes kórfolyamatainak megismeréséhez. Itt kell megemlítenünk Rodolfo Llinas professzor (New York Egyetem) plenáris előadását, mely szinte „elvarázsolta" a hallgatóságot, vagy a motivációs és jutalmazó mechanizmusokat és az ezek zavaraival összefüggő megbetegedéseket (pl. elhízás, addikció, schizofrénia) is tárgyaló szimpoziumot is.

A Workshop tudományos rangját a plenáris előadók mellet olyan szimpozisták emelték, mint például Shuji Aou Japánból, Edmund T. Rolls és Trevor W. Robbins Angliából, Paul Luiten Hollandiából, Záborszky László az Egyesült Államokból, Ulf T. Eysel Németországból, vagy Tiziano Agostini Olaszországból. Mindemellett egye-

temünk nemzetközileg elismert professzorai is képviseltették magukat: Dóczi Tamás és Lénárd László akadémikusok széles körű érdeklődéssel kísért előadást tartottak.

Külön örvendetes, hogy a résztvevők negyedét egyetemi hallgatók, fiatal kutatók tették ki, akik azon túl, hogy első kézből értesülhettek a tudományterület legújabb ismereteiről, maguk is beszámoltak elért kutatási eredményeikről.

Természetesen a tudományos program mellett a szórakozásra is nyílt lehetőség, mely egy a Pécsi Székesegyházban tartott rendkívül impresszionáló orgona koncert és egy jóhangulatú zenés bankett formájában öltött testet.

A Workshop megrendezése szponzori segítség nélkül nem lett volna lehetséges. Ehelyütt külön köszönet illeti jelentős támogatásukért Dr. Páva Zsoltot, Pécs megyei jogú város polgármesterét, valamint Dr. Gábriel Róbertet, a Pécsi Tudományegyetem rektorát és Dr. Németh Pétert, a PTE Általános Orvostudományi Karának dékánját, akik megtiszteltek bennünket azzal, hogy elvállalták a konferencia fővédnöki ill. védnöki tisztét.

Végezetül feltétlenül említést kell tennünk a kongresszus technikai szervezőiről, a Tensi Aviation Kft. Kongresszusi Csoportjáról és vezetőjükről Weimann Katalinról, továbbá az ÁOK Oktatástechnikai és Szervezési Csoportjáról és vezetőjükről Kittkáné Bódi Katalinról, valamint az Élettani Intézet összes dolgozójáról, akik szakértő és áldozatos munkájukkal nagyban hozzájárultak a kongresszus gördülékeny és sikeres lebonyolításához.

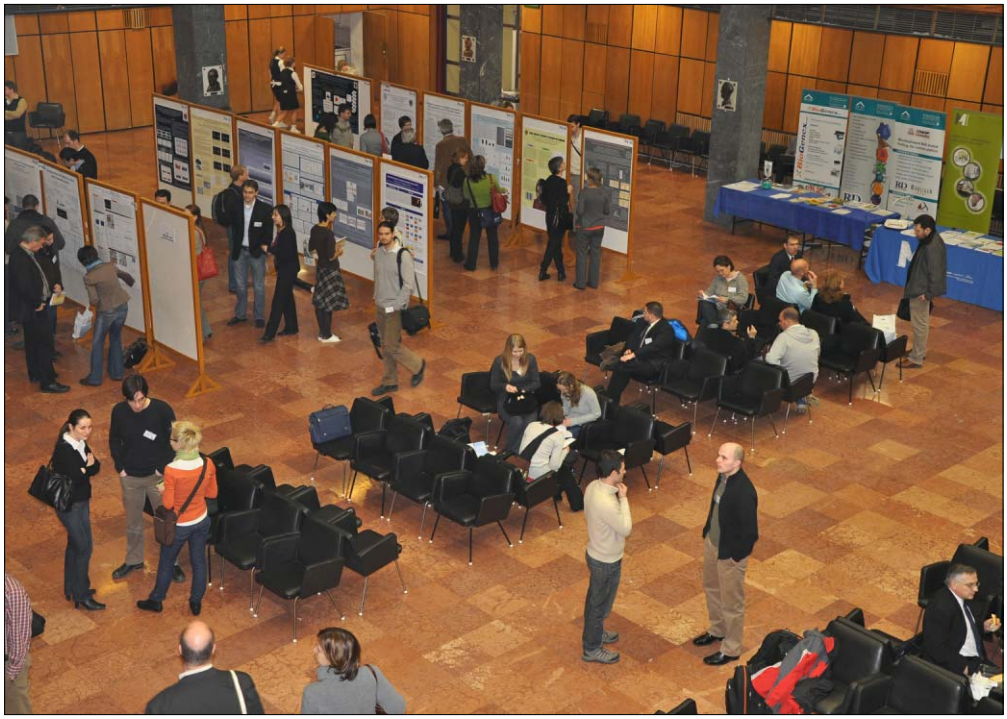

Élettani Intézet

Dr. Tóth Krisztián

Fotó: Rodler Miklós

MEGJELENT KÖNYVEK

Schneider Imre – Sebők Béla – Harangi Ferenc:
Atopiás dermatitis
Klinikai tünetek – Kórtan – Gyógykezelés

Második átdolgozott és bővített kiadás. Medicina Könyvkiadó Zrt. Budapest, 2009. ISBN 978 963 226 157.7

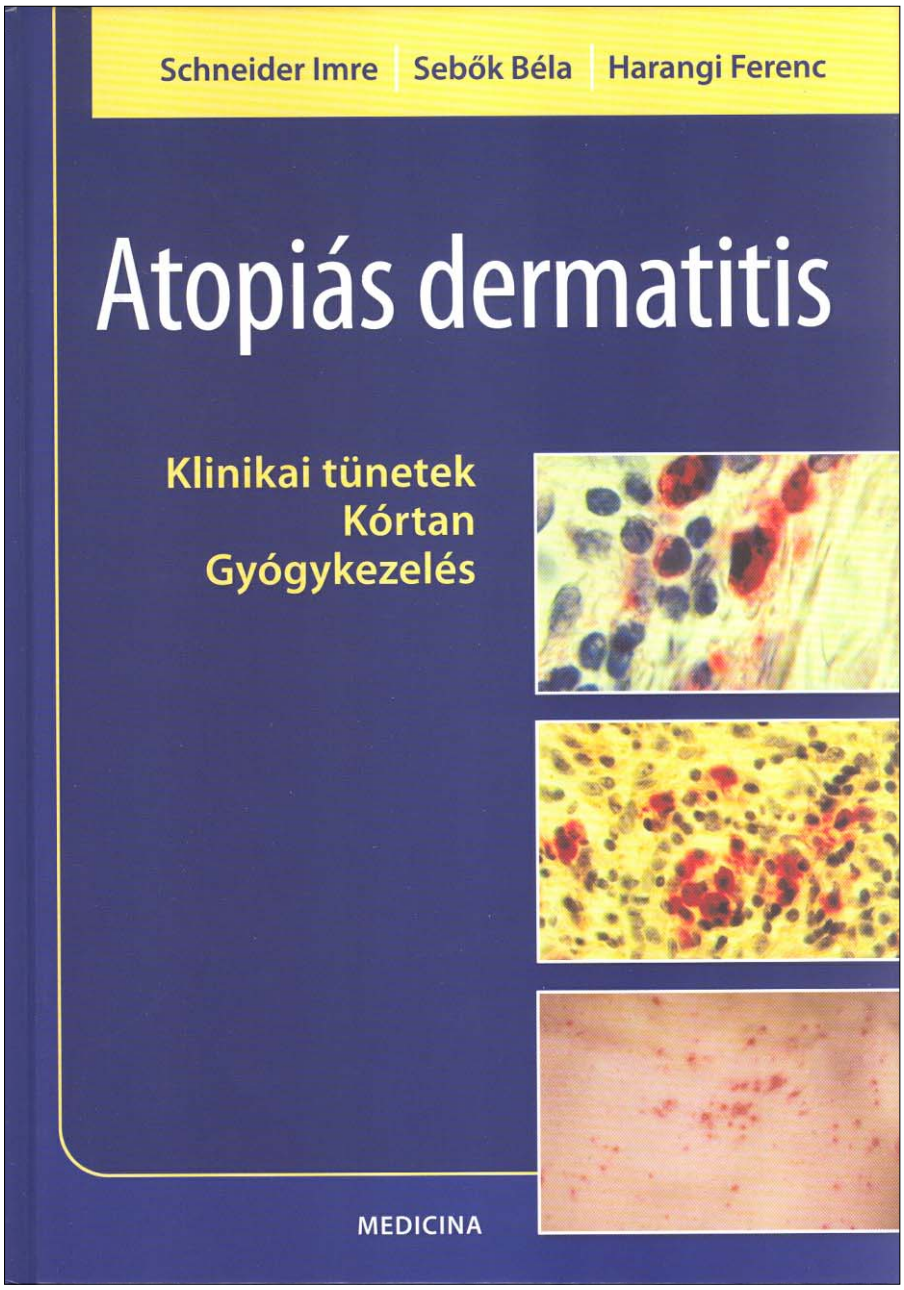

Nemrég szakmailag nagyon jelentős és illusztris kiállítású könyv jelent meg pécsi szerzők tollából „Atopiás dermatitis" címmel. Az 596 oldalas mű fő címe mellett három alcím is szerepel: „klinikai tünetek, kórtan és gyógykezelés".

Az atopiás dermatitis az idült és ismétlődő jellegű, Th2 sejtek által dominált bőrbetegségek egyik legtípusosabb és leggyakoribb formája, melynek kiváltásában genetikai és környezeti tényezők egyaránt szerepelnek. A környezeti ártalmak együtt jelentkeznek a civilizációs ártalmakkal, egyfajta magyarázatot is szolgáltatva a betegség egyre növekvő előfordulására: az 1960 előtt születetteknél 2-3%, az 1961-1970 között születetteknél 4-8%, az 1970 után születetteknél 9-12%, míg az 1990 után születetteknél 13-14%-os prevalenciát mutat. A jelzett szakmai terület iránti figyelem már a prevalencia növekedése miatt is jelentősen megnőtt, az utóbbi 1-2 évtizedben jelentősen megnőtt a kórképpel (kórképekkel), etiológiájukkal, kialakulásukkal és kezelésükkel kapcsolatos szakmai publikációk száma is, ugyanakkor több monográfia is megjelent

A szerzők könyvének első kiadása 2005-ben került ki a nyomdából. A könyv elfogyott, ami önmagában is mutatja, hogy a kórkép iránt a szakmai érdeklődés is megnőtt ezekben az években. A könyv írói nagy klinikai és elméleti felkészültséggel rendelkező szakemberek, akik a klinikai ismereteik mellett a kórkép kórtanában és a gyógykezelésében igen otthonosan mozognak.

Külön öröm az olvasó számára, hogy a kórkép epidemiológiai felmérésének részeként bekerültek a munkába a Baranya megyei vizsgálatok eredményei is, mint az első nagyobb népességszámot érintő hazai felmérés adatai. Ebben a felmérésben a Baranya megyei házi gyermekorvos kollégák igen jelentős szerepet játszottak.

A szakmai anyag leírása a 31-583. oldalakon található, a végén tárgymutatóval. A szerzők a munka formai felépítésében a decimális beosztást alkalmazzák, ami megkönnyíti a szakmai anyagban leírt részletek súlyának, helyének megértését az olvasó számára.

A könyv 24 főfejezetre oszlik, melyeknek fő témái egyebek közt: az atopiás dermatitis fogalma, prevalenciája; tünetei, lefolyása, differenciáldiagnosztikája, genetikai háttere, patogenezisének összefoglaló jellegű áttekintése, pszichés hatásai; a vele egyidejűleg fellépő, ahhoz társuló dermatózisok; az atopiás dermatitis és a bőr válaszkészsége; az immundeficiencia és az atopiás dermatitis; de szó esik a patomechanizmusban szerepet játszó sejttípusokról, humorális tényezőkről, antitestekről, kiváltó ágensekről, továbbá az állatkísérletes modellekről és természetesen a terápiáról.

Már a könyv tematikai tagolása is mutatja, hogy igen jól átgondolt és megírt munkáról van szó. Ez a benyomásunk különösen megerősödik akkor, ha pontosan látjuk az egyes főcímeken belüli további tagolódást. A munka első tíz fejezete (31-253. oldalak) az atopiás dermatitis *klinikumával,* a 11-23. fejezetek (255-500. oldalak) a betegség *kórtanával* , míg a 24. fejezet a *kezelés szakmai* kérdéseivel foglalkozik.

Az olvasó nagyon meglepődik, amikor azt észleli, hogy nemcsak a főfejezet után, hanem az egyes főfejezetekben szereplő alfejezethez is külön-külön adnak meg irodalmat a szerzők. Az irodalom rendkívül modern. Külön érdem, hogy a könyvben szereplő irodalmi hivatkozásokban jelentős szerepet kapnak a hazai (magyar és idegen nyelvű) közlések. Ki kell emelni, hogy ezen a területen a szerzőknek is nagyon jelentős hazai és nemzetközi közleményei vannak, ami már önmagában jelzi, hogy igazán nagy hazai és nemzetközi tapasztalattal rendelkeznek a könyben szereplő területen. Igen impresszionáló tényezők az alábbiak: a könyben 81 ábra (ebből 59 színes) és 69 táblá-

zat szerepel. Az irodalmi hivatkozások összesített szám 2330.

A munkában nagyon tetszik az írók szakmai igényessége, óriási szakmai tapasztalatuk, széles bázison nyugvó irodalmi tájékozottságuk, valamint az említett szakmai területen az interdiszciplinatásra való törekvés. Az atopiás dermatitis problémáját a szerzők úgy tekintik át, hogy igen alaposan foglalkoznak a betegség különböző formáinak klinikumával, kezelésükkel. Az olvasó észre sem veszi, hogy az olvasás során a legmodernebb kórtani folyamatokkal (genetikai, immunológiai, patológiai és környezeti faktorokkal), szöveti és sejtszintű mechanizmusok egész sorával találkozik. Imponáló a betegség kórtani részének leírása, ahol minden modern határterületi ismerettel lehet találkozni. Nagy jelentősége van annak, hogy a szerzők számos, a patomechanizmusban szerepet játszó tényezőt (citokinek, chemokinek, neuropeptidek, stb.) összefogva a kórképpel kapcsolatban az irodalomban újdonságként táblázatos szinopszis-vázlatot nyújtanak az olvasónak a jobb megértés céljából.

Ha mindezeket összevetjük, akkor valóban érthetővé válik számunkra, hogy a könyv miért jelent meg most második és bővített kiadásban. A könyv nagyon tetszetős formában, igényesen, szép nyomással készült. A könyvben lévő fekete-fehér és színes ábrák, táblázatok nagyon jól követhetők, nyomtatásuk nagyon igényes. A könyvet élvezet kézbe venni és olvasni.

Az atopiás dermatitissel foglalkozó könyv nagyon sok *határterületet* ölel fel a klinikumban, a betegség hátterében szereplő mehanizmusokban és bizonyos vonatkozásban a kezelésükben is. Mindezek alapján a könyv igen széles szakmai körben (klinikusoknak és kutatóknak, szakvizsgára készülőknek) ajánlható.

Pécs, 2009. december

Mózsik Gyula

Intézeti, klinikai hírek, információk

Az Anatómiai Intézetből

■ Az IBRO International Workshop 2010 konferencián intézetünkből az alábbi poszterek szerepeltek: *Farkas J. et al.:* Comparison of the effects of postnatal PACAP treatment, enriched environment and perinatal stresses on the neurobehavioral development of newborn rats; *Horváth G. et al.:* The neurobehavioral development in PACAP knockout mice; *Horváth G. et al.:* Mice deficient in the neuropeptide PACAP display increased susceptibility to renal oxidative stress and hypoxia in vitro; *Atlasz T. et al.:* Neurochemical investigation of neuronal cell types affected in ischemic retinopathy and in PACAP-mediated retinoprotection in rats; *Bánki E. et al.:* Effects of PACAP in streptozotocin-induced rat model of diabetic retinopathy; *Szabadfi K. et al.:* Extent of retinal damage in carotid artery occlusion-induced hypoperfusion model in PACAP deficient mice; *Markovics A. et al.:* Role of Pituitary Adenylate Cyclase Activating Polypeptide in the nitroglycerin-induced migraine model of the mouse; *Mester L. et al.:* Pituitary adenylate cyclase activating polypeptide is protective against oxidative stress in human retinal pigment epithelial cells; *Sándor K. et al.:* Role of Pituitary Adenylate Cyclase Activating Polypeptide in nociceptive processes: behavioural and immunohistochemical studies; *Sümegi B. et al.:* PACAP ameliorates oxidative stress in the chicken inner ear: An in vitro study; *Brubel R. et al.:* Investigation of pituitary adenylate cyclase activating polypeptide in human gynecological and andrological fluids; *Kiss P. et al.:* Investigation on the presence of PACAP in rodent and human tear film and its possible functions in rats and PACAP knockout mice; *László E. et al.:* Mice lacking the neuropeptide PACAP are more sensitive to in vivo renal ischemia; *Lubics A. et al.:* Presence of pituitary adenylate cyclase activating polypeptide (PACAP) and its type I receptor in the rat kidney under normal and pathological circums; *Rácz B. et al.:* Comparative cardioprotective effects of the neuropeptide PACAP and preconditioning; *Müller Á. et al.:* The effects of shifts in shift work and the chronic mild stress on the behavior of Wistar rats;

■ *Dr. Lázár Gyula* „Tájak, házak, templomok Baranyában" című fotókiállítása 2010. február 14-ig volt látható a Mecseki Fotóklubban (Civil Közösségek Háza, Szent István tér 17).

Az I. sz. Belgyógyászati Klinikáról

■ 2009. dec. 3-5. között Debrecenben megrendezett gasztroenterológiai kötelező, illetve szintentartó továbbképző tanfolyamon *dr. Pár Alajos* emeritus professzor az „Autoimmun hepatitis" és „A krónikus C hepatitis immunológiája és terápiája" című előadásokkal, *dr. Solt Jenő* egyetemi magántanár a „Nyelőcső tumorok palliativ ellátása, stentkezelés, tágítás" című előadással szerepelt.

■ A Magyar Gasztroenterológiai Társaság Colon Szekciója január 22-23-án rendezte éves ülését Lillafüreden. Előtte, január 21-én kreditpontos endoszkópos tréning zajlott előadásokkal és gyakorlati foglalkozásokkal ún. erlangeni biomechanikus sertésmodelleken. Klinikánkról *dr. Pakodi Ferenc* vezetett egy gyakorló csoportot, melynek tagjai a polypeltávolítás gyakorlati kivitelezésével ismerkedtek meg.

■ *Dr. Gódi Szilárd* 2009. 10. 15-16. között Kolozsváron, a Román Endoszkópos Társaság által megrendezett ESGE Nemzetközi Workshopon vett részt. A rendezvény keretében a legfrissebb operatív endoscopos eszközöket és beavatkozásokat ismertették élődemonstráció keretében. A beavatkozásokat európai hírű szakemberek végezték *(Lars Aabaken, Rainer Schöpfl, Olivier Le Moine, Miguel Munoz-Navas).*

■ A „Hetényi Géza" Endokrinológiai és Anyagcsere munkacsoport részéről a SE II. Belklinika által szervezett országos endokrinológiai továbbképző tanfolyamon, november 28-án *dr. Mezősi Emese* „Elektrolit-zavarok és anyagcsere krízisállapotok. Hyponatraemia. Hypernatraemia", *dr. Bajnok László* pedig „Hypercalcaemia és hypocalcaemia " címmel tartott referátumot. A Magyar Hypertonia Társaság Kongresszusán, december 5-én, Budapesten *Kiss Zoltán* oh., *dr. Kenyeres Péter, dr. Rábai Miklós, dr. Czopf László, dr. Bajnok László* szerzőtársakkal „A pulzushullám terjedési sebességét meghatározó tényezők vizsgálata" címmel tartott előadást. *Dr. Mezősi Emese* „A pajzsmirigyrák" címmel tartott továbbképző előadást, az SZTE kötelező endokrinológiai továbbképző tanfolyamán, 2010. január 21-én, Szegeden.

A Biokémiai Intézetből

■ 2009. november 12-13. között Pécsett került megrendezésre a Biológus Doktoranduszok Konferenciája, melyen kollégáink az alábbi előadásokkal vettek részt: *Bognár E., Sárszegi Zs., Kiss N. Gy., Berente Z., Sümegi B.:* Impact of a novel antioxidant compound on the cardiotoxicity of imatinibe mesylate (Gleevec); *Hocsák Enikő, Szabó Alíz, Szigeti András, ifj. Gallyas Ferenc, Sümegi Balázs:* A TIP47 fehérje gátolja az oxidatív stressz indukált sejthalált; *Radnai Balázs, Tucsek Zsuzsanna, Veres Balázs:* A ferulaldehid, egy polifenol bomlástermék hatása LPS indukál-

ta endotoxikus sokkra egérben. Szekciójában második helyezett lett; *Szabó Alíz, Balog Mária, Kovács Krisztina, Kiss Tamás, Kálai Tamás, Sümegi Balázs, Hideg Kálmán:* Mitokondrium permeabilizáció és sejthalál kiváltása mitokondriumba irányított SOD mimetikumokkal; *Tucsek Zsuzsanna, Pribér János, Antus Csenge, Radnai Balázs, Veres Balázs:* A ferulaldehid – egy polifenol degradációs termék hatása LPS indukált makrofág sejtvonalon; *Vető Sára:* Inhibition of poly(ADP)ribose polymerase prevents cuprizone-induced experimental demyelination in a degenerative murine model of multiple sclerosis.

■ 2009. november 26-28. között Galyatetőn megrendezett Magyar Transzplantációs Társaság XI. Kongresszusán intézetünkből részt vett *dr. Rácz Boglárka* egyetemi adjunktus. Előadása: *Rácz Boglárka, Kovács Krisztina, Szakály Péter, Szabó Alíz, Horváth Gabriella, Kiss Péter, Sümegi Balázs, ifj. Gallyas Ferenc, Bognár Zita, Lubics Andrea, Magyarlaki Tamás, Tamás Andrea, Tóth Gábor, Reglődi Dóra:* Antiinflamatory and antiapoptotic pathways in PACAP-treated rats subjected to renal ischemia/reperfusion.

■ Az IBRO International Workshop nemzetközi konferencián, (Pécs, 2010. január 21-23.) intézetünkből részt vett *dr. Mester László,* a következő poszterrel: *Mester László, Kovács Krisztina, Rácz Boglárka, Szabó Aliz, Atlasz Tamás, Szabadfi Krisztina, Reglődi Dóra:* Pituitary adenylate cyclase activating polypeptide is protective against oxidative stress in human retinal pigment epithelial cells; *dr. Rácz Boglárka,* a következő poszterekkel: *Tamás Andrea, Horváth Gabriella, Reglődi Dóra, Gasz Balázs, Kiss Péter, Jr. Gallyas Ferenc, Sümegi Balázs, Tóth Gábor, Németh Adrienne, Habon Kata, Brubel Réka, Lubics Andrea, Rácz Boglárka:* PACAP ameliorates oxidative stress in the chicken inner ear: An in vitro study; *Rácz Boglárka, Kiss Péter, Horváth Gabriella, Tóth Gábor, Gasz Balázs, Jr. Gallyas Ferenc, Sümegi Balázs, Reglődi Dóra:* Comparative cardioprotective effects of the neuropeptide PACAP and Preconditioning.

A Központi Elektronmikroszkópos Laboratóriumból

■ *Dr. Ábrahám Hajnalka, dr. Seress László és dr. Vincze András* rész vett a Pécsett 2010. január 23-25. között megrendezett IBRO International Workshop-on, ahol a következő poszterekkel szerepeltek: *Vincze András, Kravják András, Veszprémi Béla, Seress László, Ábrahám Hajnalka:* Myelination of the human hippocampal formation in Down syndrome; *Armbruszt Simon, Ábrahám Hajnalka, Figler Mária, Hajnal András:* Cocaine- and amphetamine-regulated transcript (CART) peptide immunoreactivity in feeding-related brain areas of CCK-1 receptor deficient rats.

A Farmakognóziai Tanszékről

■ *Dr. Molnár Péter* tanszékvezető egyetemi tanár vegyipari szakközépiskolákban oktató kémiatanárok részére szervezett országos jellegű továbbképzés keretében 2009. november 5-én a „PTE ÁOK Gyógyszerésztudományi Szak Farmakognóziai Tanszék" című előadásában mutatta be az intézmény oktató- és kutatómunkáját.

■ *Dr. Molnár Péter* tanszékvezető egyetemi tanár, *dr. Farkas Ágnes, dr. Horváth Györgyi, dr. Papp Nóra* adjunktusok, *dr. Bencsik Tímea* és *dr. Molnár Réka* PhD-hallgatók, valamint *Végh Anna* negyedéves és *Jámbor Noémi* ötödéves gyógyszerész-hallgató részt vettek és előadásokkal, ill. poszterekkel szerepeltek a „Congressus Pharmaceuticus Hungaricus XIV." nevű rendezvényen (Budapest Kongresszusi Központ, 2009. november 13-15.). Az elhangzott előadások: *Molnár Péter, Horváth Györgyi, Turcsi Erika, Szabó Ildikó, Deli József:* Néhány gyógynövény virágzatának és termésének karotinoid-analízise. *Böszörményi Andrea, Héthelyi Éva, Farkas Ágnes, Horváth Györgyi, Papp Nóra, Szőke Éva, Lemberkovics Éva:* Néhány *salvia* faj/változat kémiai és genetikai rokonság-vizsgálata. A bemutatott poszterek: *Horváth Györgyi, Molnár Péter, Deli József, Szente Lajos, Bozó Tamás, Pál Szilárd, Dévay Attila, Simonyi Miklós, Kemény Ágnes, Sándor Katalin, Szolcsányi János, Helyes Zsuzsanna:* Karotinoidok hatásának vizsgálata neurogén gyulladásos folyamatokra *in vivo* egérmodellekben. *Jámbor Noémi, Kocsis Béla, Kovács Krisztina, Böszörményi Andrea, Lemberkovics Éva, Molnár Péter, Horváth Györgyi:* Illóolajok antibakteriális hatásának vizsgálata MRSA törzseken direkt bioautográfiával. *Végh Anna, Kovács Krisztina, Kocsis Béla, Böszörményi Andrea, Lemberkovics Éva, Molnár Péter, Horváth Györgyi:* Különböző levendula taxonokból izolált illóolajok összetételének és antimikrobás hatásának vizsgálata. *Farkas Ágnes, Kapitány Emese, Szalai Renáta, Molnár Réka, Pál Róbert, Salamonné Albert Éva, Rudolf Kinga:* Mérgező növények és gombák a pécsi bölcsődékben és óvodákban. *Papp Nóra, Frendl Kata, Boris Gyöngyvér, Vojkovics Éva, Bencsik Tímea, Grynaeus Tamás:* Gyógynövények a népi bőrgyógyászatban. *Papp Nóra, Frendl Kata, Boris Gyöngyvér, Fancsali István, Csedő Károly, Grynaeus Tamás:* Erdélyi települések népi orvoslási adatainak összevetése.

■ *Dr. Szabó László Gyula* egyetemi tanár, tanszékvezető helyettes 2009. november 13-án plenáris előadást tartott a Debreceni Egyetem Növénytani Tanszékének 80. évi jubileuma alkalmából rendezett konferencián „Mándy György, Máthé Imre és Priszter Szaniszló méltatása Magyarország kultúrflórája 50. éve alkalmából" címmel az MTA Debreceni Területi Bizottságának székházában.

■ *Dr. Szabó László Gyula* egyetemi tanár, tanszékvezető helyettes november 18-án előadást tartott a pécsi Pollack Mihály Műszaki Szakközépiskola és Szakiskola tanulóinak „Hatóanyagok sokfélesége növényekben" címmel.

■ *Dr. Molnár Réka* PhD-hallgató, *dr. Farkas Ágnes* egyetemi adjunktus és *dr. Molnár Péter* tanszékvezető egyetemi tanár 2009. november 18-án Budapesten részt vettek a Chinoin Sanofi-Aventis Zrt. Kutatási és Fejlesztési Osztálya által rendezett PhD-napon. Az angol nyelvű rendezvényen sor került a cég által ösztöndíjjal támogatott új, 2009. szeptemberétől felvett PhD-hallgatók bemutatkozására és okleveleik átadására, majd a felsőbbéves hallgatók előadások keretében számoltak be eddigi kutatásaik eredményeiről. Az új hallgatók poszterek formájában mutatták be kutatási témáik irányvonalát. *Dr. Molnár Réka „*Biologically active components and pharmacological effects of adaptogen plants" címmel mutatott be posztert. A szünetekben a PhD-hallgatók és a résztvevő témavezetők megbeszéléseket folytattak egymással, valamint a Chinoin Zrt. vezetőivel.

■ A Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem és a Pécsi Tudományegyetem közötti hallgatói csereprogram keretében október 26-tól november 26-ig tanszékünk vendége volt Marosvásárhelyről *Filep Rita* negyedéves kertészmérnök-hallgató, aki 2009. november 19-én a Szentágothai Szakkollégium által a Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából szervezett rendezvényen „Évelő *Helianthus-taxonok* alaktani és beltartalmi vizsgálata Marosvásárhelyen és környékén" címmel sikeres és példamutató előadásban számolt be nemzetközi jellegű diákköri kutatómunkájának eredményeiről.

■ *Dr. Papp Nóra* egyetemi adjunktus társszerzőként szerepelt a Magyar Biológiai Társaság Pécsi Csoportja 2009. év II. félévi, 2009. november 25-én megrendezett 225. szakülésén megtartott előadásban. Az elő-

adás címe: „Népi gyógynövényismeret a székelyföldi Lövétén". Szerzők: *Boris Gyöngyvér, Papp Nóra, Kevey Balázs.*

■ *Dr. Papp Nóra* egyetemi adjunktus 2009. december 2-án a Budapesti Növénytárban az intézmény előzetes engedélye alapján régi füveskönyveket tanulmányozott. December 3-án részt vett a „Magyar Nyelv Éve" című konferencián Budapesten, a Magyar Mezőgazdasági Múzeumban. December 4-én és 5-én a MTA Ökológiai és Botanikai Kutatóintézetének Etnobotanikai szakmai továbbképzésén vett részt Vácrátóton.

■ *Dr. Horváth Györgyi* egyetemi adjunktus előadást tartott a Magyar Biológiai Társaság Pécsi Csoportja 2009. év II. félévi, 2009. december 9-én megrendezett 226. szakülésén. Az előadás címe: "„Illóolajok antibakteriális hatásának vizsgálati lehetőségei és korlátai". Szerzők: *Horváth Györgyi , Molnár Péter, Jámbor Noémi, Végh Anna, Kovács Krisztina, Kocsis Béla.*

■ *Dr. Horváth Györgyi* és *dr. Papp Nóra* adjunktusok, valamint *dr. Bencsik Tímea* PhD-hallgató *dr. Grabarits István* gyógyszerész, a Magyar Gyógyszerészettörténeti Társaság elnökének meghívására 2009. december 11-én meglátogatták Kalocsán az Érseki Könyvtárat.

■ *Dr. Papp Nóra* egyetemi adjunktus 2010. január 28-án a PTE ÁOK Gyógyszerésztudományi Szak fiatal oktatói és PhD-hallgatói szervezésében „Népi gyógynövényismeret Erdélyben" címmel előadást tartott a „*T & T* (Tudomány *és Tea*) *Pécsi Gyógyszerészek Tudományos Fóruma"* elnevezésű rendezvényen.

A Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézetből

■ Az intézet munkatársai az IBRO INTERNATIONAL WORKSHOP 2010-en az alábbi poszterekkel szerepeltek: *Szőke Éva, Kemény Ágnes, Horváth Györgyi, Molnár Péter, Deli József, Szente Lajos, Bozó Tamás, Pál Szilárd, Dévay Attila, Simonyi Miklós, Szolcsányi János, Helyes Zsuzsanna:* Lutein inhibits the function of TRPA1 but not TRPV1 in different in vitro and in vivo models; *Tóth Dániel Márton, Szőke Éva, Kvell Krisztián, Bender Balázs, Bősze Zsuzsanna, Sándor Zoltán, Szolcsányi János:* Creating TRPV1 knock down by lentiviral transgenesis; *Tékus Valéria, Bölcskei Kata, Kis-Varga Ágnes, Dézsi László, Horváth Csilla, Szolcsányi János, Pethő Gábor:* Antihyperalgesic effect of TRPV1 receptor anragonists SB705498, BCTC, AMG9810 in the rat measured with an increasing-temperature water bath; *Kemény Ágnes, Horváth Györgyi, Molnár Péter, Deli József, Szente Lajos, Bozó Tamás, Pál Szilárd, Dévay Attila, Simonyi Miklós, Szolcsányi János, Helyes Zsuzsanna:* Effects of carotenoids on skin inflammation in in vivo mice models; *Markovics Adrienn, Sándor Katalin, Szőke Éva, Kormos Viktória, Gaszner Balázs, Reglődi Dóra, Baba Akemichi, Tajti János, Vécsei László, Tuka Bernadett, Párdutz Árpád, Fejes Annamária, Bahár Zsuzsanna, Szolcsányi János, Helyes Zsuzsanna:* Role of Pituitary Adenylate Cyclase-Activating Polypeptide in the nitroglycerin-induced migraine model of the mouse; *Sándor Katalin, Kormos Viktória, Imreh András, Botz Bálint, Bölcskei Kata, Gaszner Balázs, Reglődi Dóra, Szolcsányi János, Shintani Norihito, Hashimoto Hitoshi, Baba Akemichi, Helyes Zsuzsanna:* Role of Pituitary Adenylate Cyclase-Activating Polypeptide in nociceptive processes: behavioural and immunohistochemical studies; *Elekes Krisztián, Sándor Katalin, Szőke Éva, Tóth Dániel Márton, Molnár F. Tamás, Szolcsányi János, Markovics Adrienn, Jakab László, Mester Miklós, Szitter István, Helyes Zsuzsanna:* Effects of marijuana smoke on the mouse lung.

A Gyermekgyógyászati Klinikáról

■ *Dr. Decsi Tamás* egyetemi tanár és *Fekete Katalin* PhD-hallgató részt vettek az Európai Unió 6. keretprogram „Network of Excellence" kategóriájában támogatott EURRECA (European Micronutrient Recommendations Aligned) projekt soros munkaértekezletén Athénban, 2009. november 24-26-án.

■ *Dr. Decsi Tamás* egyetemi tanár vehette át 2009-ben a Gyermekgyógyászat és a Gyermekorvos Továbbképzés folyóiratokat megjelentető kiadó által alapított, és a Magyar Gyermekorvosok Társasága által évenként odaítélt „Arany Hintaló Díjat", amivel a hazai gyermekgyógyászati publikációs aktivitást ismerik el. A díjazott a Budapesten, 2009. december 1-jén tartott díjátadó ünnepségen „A telítetlen zsírsavak transz izomerei és a lekváros fánk" címmel tartott előadást.

■ *Dr. Vástyán Attila* egyetemi adjunktus a Magyar Arc-, Állcsont és Szájsebészeti Társaság XIII. Kongresszusán „Az alsó ajak és a mandibula középső hasadéka (Tessier 30)" címmel tartott előadást Pécsett, 2009. november 5-7-én.

■ *Dr. Pintér András* egyetemi tanár „Hipocrates vagy Taigetos: etikai meggondolások az újszülött sebészetben" címmel felkért előadást tartott Szombathelyen, 2009. november 25-26-án.

A Magatartástudományi Intézetből

■ *Dr. Füzesi Zsuzsanna* 2009. december 3-án Budapesten, meghívott előadóként tartott előadást a „Tisztán-Látás" Megelőző-Felvilágosító Szolgálatok konferenciáján, az alábbi címmel: *Füzesi Zs., Busa Cs., Kesztyüs M., Szilágyi J., Tistyán L., Vitrai J.:* Az elterelés hatékonyságának vizsgálata – a kutatás eredményei.

■ *Dr. Csathó Árpád* részt vett január 21-23. között, az IBRO International Workshopon. Poszter prezentációjának címe: Effects of mental fatigue on sensory and capacity limits of visual attention.

■ *Dr. Jakab Tibor* 2010. január 22-23. között, felkért előadóként részt vett az ELTE Állam- és Jogtudományi Karán megrendezett „Az emberhez méltó halál" c. konferencián. Előadásának címe: „Életvégi döntések: az eutanázia és amit annak hisznek."

■ A Magyar Pszichiátriai Társaság VII. Nemzeti Kongresszusán (Budapest, január 27-30.) *dr. Tiringer István* előadást tartott „Az akut koronária eseményt 1 évvel követő életminőség pszichoszociális prediktorai" címmel.

■ A Magyar Pszichiátriai Társaság VII. Nemzeti Kongresszusán (Budapest, január 27-30.) *dr. Kaszás Beáta* posztereket mutatott be: „Szelekció-Optimalizáció-Kompenzáció (SOC)-modell: a sikeres idősödés útja"; „Addenbrooke's Kognitív Vizsgálat eredményei Parkinson-kórban", illetve „A kontroll attitűdök alakulása akut kardiológiai eseményt követő 1 év alatt" címmel.

Az Orvosi Népegészségtani Intézetből

■ „Történeti egészségtan" címmel megjelent *Ember István, Molnár F. Tamás és Varga Csaba* szerkesztésében, a Dialog Campus Kiadó gondozásában egy, a maga nemében nemcsak magyar nyelven egyedülálló, hanem a világirodalomban is hiánypótló elemzés. Jó szívvel ajánljuk szakembereknek, döntéshozóknak és a jószándékú laikus publikum számára egyaránt.

■ *Dr. Varga Csaba* egyetemi docens, *Gerencsér Gellért, dr. Horváth-Sarródi Andrea és dr. Szendi Katalin* részt vettek a 2009. november 20-22. között Hévízen tartott Magyar Balneológiai Egyesület 2009. évi nagygyűlésén, ahol intézetünk részéről a következő előadások hangzottak el: *Gerencsér Gellért, Szendi Katalin, Murányi Edit,*

Varga Csaba: Új vizsgálati módszerek a gyógyiszapok tanulmányozásához; *Szendi Katalin, Gerencsér Gellért, Murányi Edit, Varga Csaba:* Gyógyiszapok mutagenitásának vizsgálata Ames teszt és üstökös elektroforézis alkalmazásával; *Varga Csaba, Szuetta Judit, Gerencsér Gellért, Csiszér Attila, Domahidi János:* Szerves anyagok a gyógyvizekben és lehetséges terápiás/toxikus hatásaik; *Horváth-Sarródi Andrea, Murányi Edit, Szendi Katalin, Gerencsér Gellért, Varga Csaba:* Epidemiológiai módszerek balneológiai vizsgálatokban.

A Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinikáról

■ 2010. január 27-30. között zajlott Budapesten a Magyar Pszichiátriai Társaság 7. Nemzeti Kongresszusa. *Dr. Fekete Sándor* egyetemi tanár, *dr. Trixler Mátyás* egyetemi tanár, *dr. Tényi Tamás* egyetemi docens és *dr. Herold Róbert* egyetemi adjunktus üléselnöki feladatot láttak el. *Dr. Tényi Tamás* és *dr. Osváth Péter* felkért előadást tartottak. *Dr. Herold Róbert* és *dr. Hajnal András* rezidens orvos tartottak előadást. *Dr. Gáti Ágnes* egyetemi docens, *dr.Tényi Tamás* és *dr. Herold Róbert* posztert mutattak be.

A Radiológiai Klinikáról

■ 2010. január 25-19 között a Radiológiai Klinika radiológus, nukeáris medicina és patológus szakorvosok számára kiírt kötelező szintentartó tanfolyamot szervezett. Ezen a klinika következő munkatársai adtak elő: *dr. Battyáni István, dr. Boros Szilvia, dr. Csete Mónika, dr. Dérczy Katalin, dr. Harmat Zoltán, dr. Mohay Gabriella, dr. Rostás Tamás, dr. Szalai Gábor, dr. Várady Edit, dr. Weninger Csaba.*

■ A Klinikai Központ, illetve az orvoskar alábbi munkatársai, oktatói is részt vettek előadás tartásával a rendezvényen: *dr. Degrell Péter* (II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Központ), *dr. Kálmán Endre* (Patológiai Intézet), *dr. Kövér Ferenc* (Idegsebészeti Klinika, Pécsi Diagnosztikai Központ), *dr. Pajor László* (Patológiai Intézet), *dr. Ruzsics Balázs* (Szívgyógyászati Klinika), *dr. Zámbó Katalin* (Nukleáris Medicina Intézet).

A Sebészeti Oktató és Kutató Intézetből

■ A Magyar Transzplantációs Társaság XI. Kongresszusán (Galyatető, 2009. november 26-28.) az alábbi poszterek kerültek bemutatásra intézetünkből: *Ferencz A, Rácz B, Wéber Gy, Hashimoto H, Baba A, Helyes Zs, Reglődi D.* A vékonybél hideg konzerválásának hatására létrejövő károsodás összehasonlítása PACAP K.O. és vad típusú egereken; *Fekecs T, Kádár Zs, Battyáni Z, Kalmár-Nagy K, Szakály P, Horváth ÖP, Wéber Gy, Ferencz A.* Vesetranszplantációt követő oxidatív-stressz vizsgálata non-melanoma bőrtumoros betegeknél; *Ferencz A, Takács I, Horváth Sz, Ferencz S, Jávor Sz, Fekecs T, Shanava K, Balatonyi B, Wéber Gy.* Az ischémiás posztkondícionálás védő szerepének kimutatása kísérletes vékonybél autotranszplantáció során; *Ferencz A, Takács I, Horváth Sz, Ferencz S, Jávor Sz, Fekecs T, Shanava K, Balatonyi B, Wéber Gy.* Az ischémiás posztkondícionálás hatása az oxidatív stresszre és szövetkárosodásra kísérletes vékonybél meleg ischémia/reperfúziós modellben; *Fekecs T, Kádár Zs, Battyáni Z, Kalmár-Nagy K, Szakály P, Horváth ÖP, Wéber Gy, Ferencz A.* Vesetranszplantációt követő non-melanoma bőrtumorok előfordulásának klinikai vizsgálata.

■ 2009. december 3-5. között 38 orvos kolléga vett részt intézetünkben mikrosebészeti kreditpontos továbbképző tanfolyamon.

■ 2009. december 11-12. között 9 orvos kolléga vett részt intézetünkben a természetes testnyílásokon keresztüli sebészet kreditpontos továbbképző tanfolyamon.

■ 2009. december 18-19. között 14 orvos kolléga vett részt intézetünkben emeltszintű laparoszkópos tanfolyamon.

■ 2010. januárjában 16 rezidenshallgató vett részt intézetünkben 3 hetes kötelező manuális készségfejlesztő gyakorlaton, melyet a Sebészeti Klinikával és a Mozgásszervi Sebészeti Intézet Traumatológiai és Kézsebészeti Klinikai Tanszékkel együtt szerveztünk.

A Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikáról

■ *Dr. Szabó István* egyetemi tanár 2009. október 17-én Debrecenben a Magyar Nőgyógyászok Endoszkópos Társasága XIII. Kongresszusán üléselnöki teendőket látott el. A nőgyógyászati endoszkópia területén végzett kiemelkedő munkájáért „Dr. Veress Endre emlékérem" elismerésben részesült.

■ *Dr. Szabó István* egyetemi tanár 2009. november 20-án Budapesten a Szülészeti és Nőgyógyászati Prevenciós Tudományos Társaság V. Nagygyűlésén a „Biztonság és bizonytalanság" szekcióban elnöki teendőket látott el, valamint részt vett „A helyes fogamzásgátlási gyakorlat a tizenévesek körében" címmel megtartott protokoll konszenzus kerekasztal megbeszélésen.

■ *Dr. Szabó István* egyetemi tanár 2009. november 26-án Budapesten a "Medical Tribun" által rendezett országos továbbképző konferencián „Hogyan módosítja az ismert gyógyszermellékhatásokat a terhesség?" címmel felkért referátumot tartott.

■ *Dr. Szabó István* egyetemi tanár 2009. december 3-án Siófokon rendezett tudományos konferencián felkért referátumot tartott „A szülészet fejlődése" címmel.

Egészségpszichológiai konzultáció
Health Psychology Counselling
Gesundheitspsychologische Konsultation
www.aok.pte.hu/pszikon
pszi.kon@aok.pte.hu

TDK DÍJKIOSZTÓ

Fotó: Verébi Dávid

Indul a Nyitott Egyetem

A Pécsi Tudományegyetem Universitas Televíziója a TÁMOP 4.2.3 pályázat kapcsán megújította Nyitott Egyetem című ismeretterjesztő műsorát. Az eddigi on-line, valamint a Pécs TV és a Hálózat televízió csatornáin futó adást ezentúl közönség előtt, egy előre meghirdetett időpontban rögzítik, így élőben is mód van meghallgatni az előadásokat, sőt, kérdezni is lehet a neves szakemberektől.

A projekt lehetőséget ad a Pécsi Tudományegyetem Universitas Televíziójának arra, hogy „Nyitott Egyetem" című ismeretterjesztő sorozatát az egész város számára elérhetővé tegye, így népszerűsítve az „élethosszig tartó tanulás" szemléletét. A megújult Nyitott Egyetem első nyilvános előadására 2010. február 2-án, kedden 18 órától kerül sor a PTE Vargha Damján konferenciatermében (Pécs, Ifjúság útja 6.), ahol dr. Törőcsik Mária, a PTE Közgazdaságtudományi Karának egyetemi tanára tart előadást a „Fogyasztói magatartásunk változásai – trendek, hatások, reakciók" címmel.

A Nyitott Egyetem egy olyan oktatási-ismeretterjesztő sorozat, amely az egyetemen oktató tanárok széles körben érdeklődésre számot tartó kutatásainak, kísérleteinek bemutatását, izgalmas témájú, közérthető formában megtartott előadásait rögzíti. A felvételek a korszerű digitális technika alkalmazásával készülnek, diagramok, ábrák, mozgóképsorok is színesítik a félórás előadásokat.

Az előadások és a kísérő modulok azon célcsoportok tagjai számára készülnek elsősorban, akik nem diplomaszerzésre törekednek, viszont örömmel fogadnák ismereteik bővítését, vagy új ismeretek megszerzését, amennyiben az egyszerűen és akár otthon is megvalósítható, viszont színvonalas és korszerű tudást biztosít.

A teljes program:

2010. február 2. 18.00: *Dr. Törőcsik Mária:* Fogyasztói magatartásunk változásai – trendek, hatások, reakciók

2010. március 2. 18.00: *Ifj. Dr. Kistelegdi István:* Az energiadesigner útja, egy új szakág születőben

2010. április 6. 18.00: *Dr. Battyányi István:* A titokzatos radiológia és a láthatóvá váló radiológus

2010. május 4. 18.00: *Dr. Herke Csongor:* A vádalku, mint az igazságszolgáltatás mentőöve

2010. június 1. 18.00: *Dr. Gábriel Róbert:* A biológiai idő titka – óragének

További információk: *www.nyitottegyetem.pte.hu*

Forrás: www.pte.hu